

2015

Inarin kunnan talousarvio sekä talous- ja toimintasuunnitelma 2015 - 2017

Sisällys

I Ohjaus.....	3
1 Kunnanjohtajan johdanto	3
2 Inarin kunnan visio, kuntastrategia, toiminta-ajatus, arvot ja perustavoitteet	5
3 Kunnan talouden tasapainottaminen, hallitun menokasvun ohjelma.....	6
4 Inarin kunnan omistajapolitiikka ja kunnan yhteisöjen erityistavoitteet	6
5 Taloudellinen kehys	10
6 Talousarvion ja talous- ja toimintasuunnitelman rakenne ja sitovuus	10
7 Tavoitearvot	13
II Tuloslaskelma.....	15
1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit	17
2 Valtionosuudet	18
3 Poistot.....	18
III Rahoituslaskelma ja lainakanta	19
IV Käyttötalous	22
1 Valtuusto (sis. valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi)	24
1.1 Valtuusto	24
2 Kehittämisen- ja yhteistyöhankkeet	24
2.1 Kehittämisen- ja yhteistyöhankkeiden tavoitteet	24
3 Kunnanhallitus	25
3.1 Kunnanhallituksen oma toiminta	26
3.2 Kunnanhallituksen muu toiminta	26
3.3 Hallinto-osasto ja tietohallinto	27
3.4 Eläkemenot.....	28
4 Sosiaali- ja terveystalokunta.....	29
4.1 Avohoito.....	30
4.2 Laitoshoidon ja asumispalvelut.....	31
4.3 Lääkäritoiminta	32
4.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva.....	32
4.5 Suun terveydenhuolto	33
4.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi.....	34
5 Erikoissairaanhoidon.....	35
6 Sivistyslautakunta	36
6.1 Päivähoito.....	36
6.2 Esi- ja perusopetus	38
6.3 Lukiokoulutus	39
6.4 Vapaa-aikapalvelut.....	40
7 Tekninen lautakunta	42
7.1 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntasuunnittelu.....	42
7.2 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntarakentaminen.....	43
7.3 Tekninen lautakunta/Rakennusvalvonta	43
7.4 Pelastuslaitos.....	44
V Investoinnit	45

VI Liikelaitokset ja taseyksiköt	55
Elinkeinot & kehitys Nordica	55
Elinkeinot & kehitys Nordican tuloslaskelma	56
Ruokapalvelu liikelaitos.....	57
Ruokapalvelu liikelaitoksen tuloslaskelma	59
Ruokapalvelu liikelaitoksen rahoituslaskelma.....	60
Tilapalvelu liikelaitos.....	61
Tilapalvelu liikelaitoksen tuloslaskelma	63
Tilapalvelu liikelaitoksen rahoituslaskelma.....	64
Kalatalouden kehittämisrahasto	65
Kalatalouden kehittämisrahaston tuloslaskelma	66
Kalatalouden kehittämisrahaston rahoituslaskelma	67
Saariselän kehittämisrahasto	68
Saariselän kehittämisrahaston tuloslaskelma	70
Saariselän kehittämisrahaston rahoituslaskelma	71
VII Henkilöstöohjelma	73

I Ohjaus

1 Kunnanjohtajan johdanto

Kuntien talousarvioita ja erityisesti toiminta- ja taloussuunnitelmia tuleville vuosille laaditaan vielä enemmän poikkeuksellisessa tilanteessa kuin viime vuonna. Merkittävin lähitulevaisuutta koskeva muutos on sosiaali- ja terveystoimea koskeva rakenneuudistus. Inarin ja Utsjoen kunnat ovat tekemässä kuntarakenneselvitystä. Selvitykseen liittyy myös pakollisena osana kuntien yhdistämisen selvittäminen. Kuntarakenneuudistus näyttäisi jäävän toteutumatta valtakunnallisesti suunnitulla tavalla. Ilmeistä kuitenkin on, että valtion talouden tilanteen heikkeneminen tulee aiheuttamaan suuria muutoksia. Muutoksen tarpeen lähtökohtana on heikentynyt yleinen taloudellinen tilanne, josta on seurannut julkisen talouden kestävyysvaje. Vaikka verotuloja nyt vielä kertyy ennakoitua enemmän, ilmeistä on, että lähivuosina tilanne tulee muuttumaan huonompaan suuntaan.

Yhä heikkenevä taloudellinen tilanne ei vielääkään täysimittaisesti Inarissa näy, joskin voimakkaasti kasvanut työttömyys antaa viitteitä siihen, että myös Inarin osalta talous tulee heikkenemään. Huomattavaa on, että valtion taholta ei pystytä tekemään tarpeellisia rakenteellisia uudistuksia. Vielä vuosi sitten ajankohtaisena ollut valtion ilmoittama miljardin euron tehtävien siirto kunnilta valtiolle ei näytä toteutuvan. Valtiovallan päätöksentekokyvyn puutteesta kertoo myös se, että valtio ei pysty kunnilta ottamaan uusia, sille luontevasti kuuluvia tehtäviä. Esimerkkinä tästä on talous- ja velkaneuvonta, jonka piti siirtyä valtion tehtäväksi kuluvana vuonna. Tehtävä jäi edelleen kuntaan.

Vuonna 2015 voimaan tuleva uusi valtionosuusjärjestelmä tulee vaikuttamaan kunnan toimintaedellytyksiin. Nykyisiin valtionosuuksiin sisältyy noin 3,5 milj. euroa erityisen harvan asutuksen ja saamelaisuuden perusteella Inarille tulevaa lisäosaa. Tämä lisä näyttää säilyvän, mutta valtionosuuksien kehitys Inarin osalta on muutoin huolestuttava. Valtionosuuksien tarkka ennakointi talousarvion tekovaiheessa näyttää olevan vaikeaa, ellei peräti mahdotonta.

Talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnittelun perustana on viime vuonna kunnassa laadittu hallitun menokasvun ohjelma, jossa tavoiteltiin n. 0,5 milj. euron vuotuisia säästöjä kolmelle seuraavalle vuodelle. Uusiin yllättäviin asioihin on kuitenkin jouduttu talous- ja toimintasuunnitelmassa varautumaan. Tällainen on mm. entisen Ivalon ala-asteen toimitiloihin liittyvät toimet.

Valtuusto kävi perinteisen lähetekeskustelun talous- ja toimintasuunnitelman perusteista 14.9.2014. Keskustelussa pidettiin tärkeänä säilyttää nykyiset veroprosentit. Veroprosenttien pitäminen nykyisellä tasolla on ollut talous- ja toimintasuunnitelman laadinnan pohjana. Inarin verotuksessa on tarkoituksellisesti painotettu kiinteistövero, mikä osaltaan on mahdollistanut tuloveroprosentin pitämisen maakunnan alhaisimpana. Kiinteistövero on ainoa verotuksen

muoto, jossa kunta voi kohdistaa verotusta myös ulkopaikkakuntalaisiin, jotka myös käyttävät kunnan palveluja.

Tulevaisuuden talouteen tulee merkittävästi vaikuttamaan sosiaali- ja terveys-toimen rakenteiden muuttaminen. Tämän hetkisten tietojen mukaan noin puolet kunnan henkilöstöstä ja toiminnasta lakkaa Inarin kunnan toimintana. Kunnan talouteen kohdistuvista vaaroista suurin on, että kunta ei kovin paljon pysty vaikuttamaan sosiaali- ja terveydenhoidon menoihin. Jo nyt ongelmana on ollut erikoissairaanhoidon kunnasta riippumaton menojen kasvu.

Kunnan taloudellinen tilanne talousarviota laadittaessa on edelleen hyvä. Eri-tyistä huomiota on kiinnitetty kunnan lainamäärään. Kunnan lainakanta asu-kasta kohti oli viime vuonna 2080 euroa, mikä valtakunnalliseen tilanteeseen verrattuna on hyvä. Lainamäärä ensi vuonna nousee, mutta laskee vuoteen 2017 mennessä vuoden 2013 tason alapuolella. Velkamäärä on nyt ja koko suunnittelukaudella pienempi kuin valtakunnallisesti keskimäärin.

Lainamäärän kasvuun vaikuttaa kunnan aktiiviset toimet Saariselän alueella. Lainamäärän kasvu edellyttää, että tontteja saadaan myydyksi ja rakentaminen Saariselän alueella käynnistyy taantumasta huolimatta. Kunnan ja koko kunta-konsernin Saariselkään kohdistuvat toimet ovatkin viime vuosien merkittävin elinkeinopoliittinen toimenpide.

Ylijäämäiset tilinpäätökset ovat tehneet mahdolliseksi lainan pois maksamisen ja sen, että kunnan ei vuonna 2014 tarvinnut nostaa talousarvioon merkittyä lainaa. Jotta kunnan talous saataisiin pysymään hyvässä kunnossa, toivottavaa olisi, että jatkossakin tilinpäätökset olisivat ylijäämäisiä.

Vaikka kunnan velkataakka on kohtuullinen, konsernivehän määrän alentami-nen on edelleen haaste. Tämä edellyttää yhtiöiden tuottavuuden nostamista ja investointien siirtämistä.

Vuosi 2015 tulee olemaan kunnan talouden kannalta tärkeä. Kuntien rakentei-siin, toimintaan ja valtionosuuksiin tulevat muutokset edellyttävät kunnalta ak-tiivista toiminnan tehostamista. Erityisen suuri merkitys tulee olemaan sosiaa-li- ja terveystoimeen liittyvillä toiminnallisilla ja taloudellisilla muutoksilla.

2 Inarin kunnan visio, kuntastrategia, toiminta-ajatus, arvot ja perustavoitteet

Inarin kunnan visio

Vuonna 2020 Inari on pohjoista sijaintiaan menestyksekkäästi ja kestävällä tavalla hyödyntävä vauras, kansainvälinen ja elinkeinollisesti monipuolinen arktisen luonto- ja kulttuurimatkailun, kylmätekniikan ja luonnonvarojen hyödyntämisen keskus Pohjois-Lapissa.

Kuntastrategia / toiminta-ajatus

Inarin kunta edistää kuntalaisten, yrittäjien ja muiden taloudellisten toimijoiden toimintaedellytyksiä palveluillaan, yhteistyöverkostoillaan ja yhteistyökumppanina tavoitteenaan henkisen ja taloudellisen hyvinvoinnin kasvattaminen kunnan alueella. Erityistä huomiota kiinnitetään kunnan toimialaan kuuluvan elinkeinopoliittisen perusrakenteen (infrastruktuurin) kehittämiseen.

Kunnan arvot

Inarin kunnan arvot ovat seuraavat:

1. asiakaslähtöisyys ja palveluhenkisyys
2. yhteisöllinen työyhteisö (avoin, luottamusta herättävä, tasa-arvoinen, oikeudenmukainen, yhteistyötä tekevä, ihmistä arvostava ja yksilön oikeudet ja velvollisuudet tunnustava)
3. taloudellisuus
4. osaaminen ja uudistuminen

Inarin kunnan perustavoitteet

Inarin kunnan perustavoitteet ovat seuraavat:

- Hyvät kunnalliset palvelut
- Talous tasapainossa, jolloin vuosikate kattaa investointien omahankintamenot
- Työllisyystilanne yhtä hyvä kuin Lapissa
- Kunta hyvä työyhteisö
- Inarin kunnassa hyvä yrittää

Kuntarakennetyössä Inarin ja Utsjoen kunnille on laadittu yhteinen visio, kuntastrategia/toiminta-ajatus ja yhteiset perustavoitteet, joita ei vielä kuntien valtuustoissa ole käsitelty.

3 Kunnan talouden tasapainottaminen, hallitun menokasvun ohjelma

Vuosien 2015–2017 talous- ja toimintasuunnitelma pohjautuu hallitun menokasvun ohjelmaan (HMK ohjelma), jonka loppuraportti ja investoinnit päätettiin valtuustossa 12.9.2013. Työn pohjana oli osastoilla, liikelaitoksissa, taseyksiköissä, kunnan yhtiöissä ja kuntayhtymässä tehty valmistelu, jonka tavoitteena oli vuoteen 2017 mennessä saada 1,5 miljoonan euron säästöt. Ohjelmatyöllä saavutettiin yli 1,2 miljoonan euron vuotuinen toimintakatteen säästö.

Talouden tasapainotuksessa lähtökohtana ovat 19 %:n tuloveroprosentti, nykyiset kiinteistöveroprosentit ja peruskunnan lainamäärä alle 2400 euroa asukasta kohti, joten talouden tasapainotuksen ensisijainen keino on palvelujen tuottamisen tuottavuuden nostaminen.

Kuntarakennelain selvitysvelvollisuus

Hallitus on aloittanut kuntauudistuksen, jonka mukaisesti vahvan peruskunnan tulisi kyetä pääsääntöisesti itse vastaamaan palvelujen järjestämisestä, kyetä kehittämään aluettaan ja kyetä vastaamaan yhdyskuntarakenteesta.

Inarin ja Utsjoen kunnat ovat vuonna 2014 käynnistäneet kuntarakennelain edellyttämän selvitystyön. Valtiovarainministeriö on myöntänyt kunnille luvan poiketa kuntarakennelain mukaisesta selvitysalueesta (20 000 asukkaan asukaspohja).

Sitova tavoite:

Kuntarakenneselvitys tehdään vuoden 2015 kesään mennessä.

4 Inarin kunnan omistajapolitiikka ja kunnan yhteisöjen erityistavoitteet

Inarin kunnan omistajapolitiikan pitkän aikavälin tarkastelu ja kytkeytyminen kuntakonserniin hoidetaan tavoitteenasetteluna talousarvio- taloussuunnitelmassa tuleville suunnitteluvuosille. Suunnitelmassa asetetut tavoitteet kunnanhallitus toimeenpanee antaessaan toimivaltuudet yhtiökokousedustajalle vuosittaiseen yhtiökokoukseen.

Valtuusto määrittelee määräysvallassaan oleville yhteisöille (yhtiöt, säätiöt) seuraavat **sitovat tavoitteet** ja toimintaperiaatteet:

1. Inarin kunnan omistamien yhteisöjen toiminnan tulee olla vakiintuneessa vaiheessa kannattavaa, mikä merkitsee tehokasta ja kilpailukykyistä toimintaa.

2. Toimiva johto ja lakien mukaiset toimielimet vastaavat yhteisöjen tuloksesta sekä tekevät toimintaa koskevat päätökset.
3. Konserniyhteisöjen henkilöstöpolitiikassa tulee noudattaa kunnanhallituksen 6.10.2014 hyväksymiä Inarin kuntakonsernin henkilöstöperiaatteita ja -ohjeita.
4. Konserniyhteisöjen varsinaiseen toimintaan kuulumattomat (yhtiöjärjestyksen toimialan ylittävät) tai siihen vain epäsuorasti liittyvät toimenpiteet ja investoinnit sekä niiden rahoitus eivät ole mahdollisia.
5. Konserniyhteisöjen tulee toimia vastuullisesti niin taloudellisesti, sosiaalisesti kuin ekologisestikin ja vastata näiltä osin paikallisesti asiakkaiden ja kuntalaisten vaatimuksiin, erityisesti kannattavuutensa, tuottavuutensa ja kilpailukykyensä aktiivisella tiedottamisella perustellen.

Kunnan yhteisöjen erityistavoitteet

Inergia Oy:n (konserni) vuosien 2015 – 2017 erityistavoitteet ovat:

1. Inergia -konserni pyrkii aktiiviseen osinkopolitiikkaan siten, että voitosta jaettava määrä osinkoina olisi 60 %. Liikevoiton tavoitetaso on 1.800.000 €.
2. Sähkön siirtohinnoittelussa Tunturiverkko Oy on kaikissa asiakasryhmissä joko alle tai korkeintaan maan keskitasossa Energiemarkkinaviraston hintavertailussa.
3. Lämmöntoimituksissa Inergia Lämpö Oy on selkeästi edullisempi kuin vaihtoehtoinen kiinteistökohtainen kevytöljy- tai sähkölämmitys.
4. Vesimaksuissa Inarin Lapin Vesi Oy pysyy Lapin alueen keskitasossa tai alapuolella.

Inarin Kiinteistöt Oy:n (konserni) vuosien 2015 – 2017 erityistavoitteet ovat:

1. Inarin Kiinteistöt Oy hoitaa ja huolehtii kunnan joko suoraan tai välillisesti omistamien palvelutilojen, asuntojen ja yritystilojen kiinteistönhoidosta ja laitoshuollosta erikseen sovittavien tavoitteiden mukaisesti.
2. Inarin Kiinteistöt Oy hoitaa ja huolehtii Inarin Kiinteistöt -konserniin ja ”kiinteistökonserniin” kuuluvien yritysten isännöintiä ja hallintoa erikseen sovittavien tavoitteiden mukaisesti.
3. Inarin Kiinteistöt Oy osallistuu omalta osaltaan ja yhteisesti sopien kuntakonsernissa tapahtuviin omaisuuden järjestelyihin.
4. Inarin Kiinteistöt Oy vastaa kuntakonsernin rakennuttamispalveluista ja henkilöstön määrää ja koulutus suunnitellaan vastaamaan em. tarvetta.
5. Inarin kunta ei edellytä tuottoa kunnan sidotulle pääomalle.
6. Inarin Vuokra-asunnot Oy:n omaisuuden arvon säilyttämisestä huolehditaan oikea-aikaisilla peruskorjauksilla.

7. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa perusparannusinvestointien omarahoitusosuudesta yhtiön omistuksessa olevien ja yhtiölle mahdollisesti siirtyvien kohteiden osalta.
8. Inarin Vuokra-asunnot Oy:n perusparannusinvestointien omarahoitusosuuden turvaamiseksi yhtiö kerää vuokrien yhteydessä 0,50 €/m²/kk.
9. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa tarvittavan uudistuotannon toteuttamisesta ja rahoituksesta hankekohtaisesti Inarin Kiinteistöt Oy:n kanssa sovitulla tavalla.
10. Inarin Kiinteistöt Oy pyrkii myymään Asunto-osakeyhtiö Inarin Rajanraidon osakkeet markkinahintaan vuosien 2015 - 2017 aikana. Tuotoilla rahoitetaan Inarin Vuokra-asunnot Oy:n peruskorjausinvestointien omarahoitusosuutta. Lisäksi Asunto-osakeyhtiö Inarin Rajanraito pystyy vuokratuotoilla kattamaan toiminnasta aiheutuvat menot. Jos osakkeita ei saada kerrostalon osalta saada myytyä, se peruskorjataan vuonna 2018. Paritalot pyritään myymään vuosien 2015 – 2016 aikana.
11. Inarin Kiinteistöt Oy pyrkii myymään Asunto Oy Inarin Vuopajanrannan osakkeet markkinahintaan vuoden 2015 aikana. Yhtiö pystyy vuokratuotoilla kattamaan toiminnasta aiheutuvat menot.
12. Keskinäinen Kiinteistö Oy Sevetijärven palvelukeskus toiminnallaan mahdollistaa sekä koulu- että terveysasematoiminnan jatkumisen yhtiön omistamissa toimitiloissa sekä omalta osaltaan mahdollistaa kohtuuhintaisen vuokra-asuntojen saatavuuden yhtiön omistamissa rakennuksissa.

Kiinteistökehitys InLike Oy:n (konserni) vuosien 2015 – 2017 erityistavoitteet ovat:

1. Kiinteistökehitys InLike Oy toteuttaa onnistuneesti Test World Oy:n ympärivuotisen Indoor II -talvitestaushalli-investoinnin.
2. Kiinteistökehitys InLike Oy edistää Test Word Oy:n ympärivuotisen Indoor III -talvitestaushallin toteutumista.
3. Kiinteistökehitys InLike Oy jatkaa erikseen määriteltyjen toimitilojen realisointia.
4. Kiinteistökehitys InLike Oy kehittää aktiivisesti toimitilapalveluitaan ja reagoi tarvittaessa nopeasti yritysten toimitilatarpeisiin.

Saariselkä Oy:n (konserni) vuosien 2015 – 2017 erityistavoitteet ovat:

1. Saariselkä Oy edistää aktiivisesti omistajana tavoitetta Ski Saariselkä Oy:n osakkeiden myymisestä ja hiihtokeskustoiminnasta luopumisesta. Inarin kunnan perustavoite Saariselkä Oy:n omistajana on luopua yhtiöstä.
2. Saariselkä Oy rahoittaa kiinteistömyynnistä saatavilla nettotuotoilla runsaalla 900 000 eurolla rinnealueen toimintojen kehittämistä.

MedInari Oy:n vuosien 2015 – 2017 erityistavoitteet ovat:

1. liiketoiminnan kasvu
2. henkilöstöstrategian päivittäminen pitkän aikavälin toimintaedellytysten takaamiseksi.

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Inari Oy:n vuosien 2015 – 2017 erityistavoitteet ovat:

1. Yhtiö kehittää nuorisomatkailuun liittyvää perusliiketoimintaa kannattavuutta 30.000 euroa vuodessa parantaen.
2. Yhtiö kasvattaa toimintaansa edellisiin vuosiin verrattuna, johon liittyy päärakennuksen sisäremontti vuosina 2015 - 2017 kokonaiskustannuksiltaan 500.000 euroa. Hankkeen edellytyksenä on valtionavustus 70 %, joten omarahoitusosuudeksi jää 150.000 euroa. Omarahoitus katetaan Inarin kunnan pääomallainalla.
3. Yhtiö osallistuu aktiivisesti paikallisen sekä Lapin alueen nuorisotyön kehittämiseen.
4. Yhtiö osallistuu Inarin kirkonkylän matkailun kehitystyöhön, pääpainona nuorisomatkailu.

Saariselän Siula Oy:n vuosien 2015 – 2017 erityistavoitteet ovat:

1. Valtuuston 14.11.2013 tekemän päätöksen mukaisesti Saariselän Siula Oy:n osakkeet myydään.

Inarin Paikallisradioyhdistys ry:n vuosien 2015 – 2017 erityistavoitteet ovat:

1. Investoinnit; tarvittavat ohjelmistopäivitykset (Radioman) vuonna 2015, studioiden työpisteiden monitoroinnin uusiminen vuonna 2015, kaikkien studioiden äänimonitorointien uusiminen vuonna 2016.
2. Oman varainhankinnan tehostaminen vuonna 2015.
3. Markkinointisuunnitelman päivittäminen vuonna 2015.

Kalotin oppimiskeskus -säätiön vuosien 2015 – 2017 erityistavoitteet ovat:

1. Säätiö hoitaa sääntöjen mukaiset perustehtävät sekä ylläpitää ja kunnostaa omistamaansa kiinteistöä.
2. Säätiön omistamaansa kiinteistöön tekemän kuntokartoituksen pohjalta investointien tarve arvioidaan yhdessä vuokralaisen Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa.
3. Kiinteistöjen peruskorjaukseen kunta antaa enintään 2,5 milj. euron vieraalle pääomalle omavelkaisen takauksen, kun Saamelaisalueen koulutuskeskus sitoutuu ko. vieraan pääoman sekä korko- että lyhennyskuluihin erikseen sovittavalla vuokrasopimuksen täydennyksellä.

Revontuli -säätiön vuosien 2015 – 2017 erityistavoite on, että säätiö lakkautetaan vuoden 2015 aikana.

Elinkeinot & Kehitys Nordican, Ruokapalvelu liikelaitoksen, Tilapalvelu liikelaitoksen, Kallatalouden kehittämisrahaston ja Saariselän kehittämisrahaston erityistavoitteet ovat talousarvion osassa VI ja tulos- ja rahoituslaskelmat erillisessä Inarin kunnan talousarvion sekä talous- ja toimintasuunnitelman ehdotukset, perustelut sekä lähdeaineisto-asiakirjassa.

5 Taloudellinen kehys

Talous- ja toimintasuunnittelu pohjautuu vuonna 2013 hyväksytyyn hallitun menokasvun ohjelmaan (HMK-ohjelma) lukuun ottamatta erikseen päätettyjä ajankohtaisia asioita (esim. Ivalon ala-asteeseen liittyvät toimet).

Koko kunnan toimintakulut ovat ensi vuonna n. 53,7 milj. euroa. Koko kunnan toimintakulut kasvavat 2,3 %. Toimintatuottoja ensi vuonna kertyy n.8,3 milj. euroa, missä on lisäystä 15,0 % kuluvaan vuoteen. Lisäys johtuu pääosin Saariselän kehittämisrahaston tuotoista. Edellä olevasta johtuen menojen ja tulojen erotus eli toimintakate kasvaa koko kunnassa 0,2 %. Palkkakustannusten yksittäisinä suurimpina menoerinä arvioidaan kasvavan 1,1 %.

Verotuloennuste pohjautuu Suomen Kuntaliiton veroennustekehikkoon, jossa verotulokertymän arvioidaan pysyvän samantasoisena kuin kuluvana vuonna. Kuntaliiton veroennustekehikossa tosin verotuloja kuluvana vuonna arvioidaan kertyvän lähes 1,3 milj. euroa eli 5,4 % enemmän kuin mitä on budjetoitu. Ensi vuonna kunnallisveroa arvioidaan kertyvän 25,1 milj. euroa, mikä on vain hieman enemmän kuin kuluvana vuonna. Ensi vuoden talousarvio sekä talous- ja toimintasuunnitelma on laadittu nykyisten veroprosenttien pohjalta.

Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän ensi vuonna kaikkiaan noin 22,4 milj. euroa, mikä on hieman vähemmän kuin kuluvalla vuodelle arvioitu. Valtionosuuksien arviointia vaikeuttaa vuonna 2015 voimaan tuleva valtionosuusudistus.

Saariselän kehittämisrahaston tuotoista johtuen vuosikate kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna 85,6 %. Vuosikate on n. 2,4 milj. euroa. Kunnan taloudellinen tilanne aikaisempiin vuosiin verrattuna on hieman huonompi. Vuosikate vuoden 2013 tilinpäätöksessä oli 4,7 milj. euroa ja vuoden 2014 talousarviossa vuosikatteen on arvioitu olevan 1,3 milj. euroa. Vuosikate on Saariselän kehittämisrahaston tuotot huomioon ottaen suurempi kuin poistot. Koko kunnan ensi vuoden ylijäämä on 0,648 milj. euroa, mutta peruskunta on vain hieman ylijäämäinen.

Suunnittelukauden (2015–2017) investointien nettomäärä on noin 6,1 milj. euroa. Vuoden 2015 nettoinvestoinnit ovat n. 3,5 milj. euroa. Ensi vuoden suurimmat investoinnit kohdistuvat Saariselän kehittämiseen.

Kunta joutuu n. 3,6 milj. euron nettomääräisten investointimenojen kattamiseksi ottamaan ensi vuonna lainaa 3,2 milj. euroa, josta valtaosa (1,7 milj. euroa) kohdistuu Saariselän kehittämiseen. Kunnan kassatilanne pysyy ensi vuonna vakaana.

6 Talousarvion ja talous- ja toimintasuunnitelman rakenne ja sitovuus

Taloussuunnitelma on laadittu kolmelle vuodelle 2015- 2017. Henkilöstöohjelma ulottuu vuoteen 2019.

Talousarvioon sekä talous- ja toimintasuunnitelmaan ei ole sisällytetty lautakuntien esityksiä ja perusteluja, vaan ne ovat erillisessä asiakirjassa, joka ei ole valtuustoon nähden sitova. Varsinaiset valtuustoon nähden sitovat tekstit ovat esitysten ja perustelujen pohjalta laatineet kunnanjohtaja, hallintojohtaja ja osastopäälliköt sekä liikelaitosten ja taseyksiöiden johtajat.

Talousarvio ja talous- ja toimintasuunnitelma jakaantuu seuraaviin osiin

- Ohjaus
- Tuloslaskelma
- Rahoituslaskelma ja lainakanta
- Käyttötalous
- Investoinnit
- Liikelaitokset ja taseyksiköt
- Henkilöstöohjelma

Tilapalvelu ja Ruokapalvelu liikelaitosten sekä erillisten taseyksiöiden kalatalouden kehittämisrahaston ja Elinkeinot & kehitys Nordican talousarviot ja Saariselän kehittämisrahaston tulos- ja rahoituslaskelmat ovat Inarin kunnan talousarvion sekä talous- ja toimintasuunnitelman ehdotukset, perustelut sekä lähdeaineisto-asiakirjassa, mutta näiden käyttötalous sekä investoinnit ja henkilöstöohjelmat sisältyvät kunnan talousarvioon.

Valtuustoon nähden sitova asiakirja on ensi vuoden talousarvio ja kuntalain edellyttämä taloussuunnitelma kolmelle vuodelle.

Talousarviota seuraava vuosi on uuden talousarvion laadinnan kehys, jota tarvittaessa taloustilanteen kehittyessä tarkennetaan.

Talousarvio on sitova menojen ja tulojen erotuksen eli neton osalta.

Sitovuustasoja valtuustoon nähden ovat seuraavat nettomenot (netto):

1. valtuuston netto (sisältäen mm. vaalit ja tarkastustoimen)
2. kunnanhallituksen alaisen hallinnon (sisältäen kunnanhallituksen oman toiminnan, kunnanhallituksen muun toiminnan, hallinto-osaston ja tietohallinnon) ja kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden ja eläkemenojen (sisältäen eläkemenoperusteiset ja varhemaksut) netto erikseen sekä erillisenä taseyksikkönä kalatalouden kehittämisrahaston, Elinkeinot & kehitys Nordican ja Saariselän kehittämisrahaston yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto
3. sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisena sosiaali- ja terveystoimen ja erikoissairaanhoidon netto erikseen
4. sivistyslautakunnan alaisen sivistystoimen netto
5. teknisen lautakunnan alaisen teknisen toimen (sisältäen rakennustarkastuksen) ja Lapin pelastuslaitoksen netto erikseen. Pelastustoimen menot on kirjattu teknisen toimen menokohtaan samalla tavalla erillisinä sitoviksi kuin erikoissairaanhoidon menot sekä
6. rahoitusosa: antolainojen netto ja pitkäaikaisten lainojen netto
7. tuloslaskelmaosa: rahoitustuottojen ja rahoituskulujen netto.

Kunnan liikelaitosten ja taseyksiköiden sitovuus noudattelee kunnan muita sitovuusmääräyksiä. Ruokapalvelu liikelaitos sekä eriytetyt taseyksiköt kalatalouden kehittämisrahasto, Elinkeinot ja kehitys Nordica ja Saariselän kehittämisrahasto ovat hallinnollisesti kunnanhallituksen alaisia. Tilapalvelu liikelaitos on teknisen lautakunnan alainen. Liikelaitoksissa sitovaa on yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto

Tilivelvollisia ovat edellä olevien toimielinten jäsenet ja valtuustoon nähden kunnanjohtaja, osastopäälliköt ja toimielinten esittelijät sekä toimielimiin nähden niiden alaiset johtavat viranhaltijat ja laskujen hyväksyjät.

Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ei saa ylittää. Kuitenkin toimielinten alaisuuteen kuuluvia määrärahoja voidaan kunnanhallituksen päätöksellä siirtää sitovuustasojen välillä edellyttäen, että siirrot eivät vaikuta talousarvion loppusummaan.

Varsinainen talousarvio, taloussuunnitelma ja henkilöstöohjelma ovat kaikilta osin sitovia. Talousarvio, taloussuunnitelma ja kuntasuunnitelma ovat sellaisenaan kunnanhallituksessa kunnanjohtajan päätösehdotusta ja valtuustossa kunnanhallituksen ehdotusta, ellei toisin mainita.

Henkilöstömenoja saa käyttää vain henkilöstöohjelman mukaisen henkilöstön, näiden sijaisten ja mahdollisesti erikseen käyttösuunnitelmissa hyväksytyt tilapäisen henkilöstön palkkaukseen. Edellä oleva ei koske työllistämiseen varattujen määrärahojen käyttöä

Henkilöstömenovarausta (1,1 %) voi käyttää ainoastaan mahdollisiin palkkaliukumiin kunnanhallituksen erillisellä päätöksellä ja tavanomaisiin henkilöstökustannuksiin.

Mikäli lopulliset valtionosuudet ovat pienemmät kuin talousarviossa, kunnanhallitus tekee maaliskuun loppuun mennessä esityksen talouden tasapainottamiseksi. Uusia vuoteen 2015 kohdistuvia tehtäviä tai toimintoja ei saa käynnistää ennen kuin kunnanhallitus ja tarvittaessa valtuusto ovat hyväksyneet talouden tasapainottamisen. Edellä oleva ei koske työllistämiseen varattujen määrärahojen käyttöä.

Kuntalain 64 §:n mukaiset ilmoitukset saatetaan kuntalaisten tietoon julkaisemalla ne julkisten kuulutusten ilmoitustaululla ja kunnanhallituksen erikseen päättämällä tavalla.

Investointiosassa määrärahat myönnetään toimielimille, jotka voivat päätöksillään siirtää käyttämättömiä määrärahoja sellaisten investointien kattamiseksi, joiden kustannukset ovat korkeammat kuin varattu määräraha.

Käyttösuunnitelmat

Investoinneiksi kirjattavan irtaimiston tulee olla hankintahinnaltaan yli 10 000 euroa. Määrärahoja ei saa käyttää muihin kohteisiin, kuin mitä suunnitelmassa on mainittu, jollei toimitelmin toisin päättä.

Käyttösuunnitelmilla toimitelmit jakavat toimitelmin ja osastojen määrärahat ja tuloarviot taloudellisen vallan siirtämisen ja toiminnan tulosten vastuun kannalta tarkoituksenmukaisiin tehtäviin ja vastaavasti investointiosassa hankeryhmän / hankkeen määrärahat ja tuloarviot kohteisiin sekä antavat samalla valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset tarkennetut tavoitteet tehtäville.

Edelleen johtavat viranhaltijat voivat jakaa toimitelmin vahvistamien tehtävien osamäärärahat, osatuloarviot ja osatavoitteet edelleen pienempiin ja tarkempiin osiin.

Sen jälkeen, kun valtuusto on vahvistanut talousarvion, tulee toimitelmin tarvittaessa päättää talousarvion laadintavaiheessa hyväksytyjen käyttösuunnitelmien tarkistamisesta vastaamaan valtuuston hyväksymää talousarviota. Edelleen myös viranhaltijan tulee tarvittaessa tarkistaa käyttösuunnitelmaehdotuksensa vastaamaan toimitelmin hyväksymää tehtävän käyttösuunnitelmaa.

Toimitelmit ja projektit vastaavat siitä, että tulot ja tuet kertyvät kunnalle käytettyjen menomäärärahojen suhteessa.

Projektien on tehtävä selvitys edellisen vuoden toiminnastaan ja tuloksistaan kunnan toimintakertomuksessa.

7 Tavoitearvot

Talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma on tehty seuraavien tavoitearvojen pohjalta:

Väkiluvun kehitys

2014 (tot.31.8.)	2015	2016	2017
6767	6760	6760	6760

Valtiovarainministeriön kuntakortin mukaan väestöennuste on pienempi kuin kunnan tavoite.

2014	2015	2016	2017
6588	6551	6523	6500

Väestömäärä vaikuttaa mm. kunnan valtionosuuksien perusteisiin.

Työttömyyden kehitykselle on ollut aikaisempina vuosina ominaista työllisyyden paraneminen. Vuonna 2005 työttömyysaste oli 17,8 % ja vuonna 2012 15,1 %. Vuonna 2012 alkanut työllisyystilanteen huonontuminen on jatkunut vuonna 2013. Keskimääräinen työttömyysprosentti oli syyskuun lopulla 17,4 %. Ensi vuonna työllisyystilanne ei nykyisestään huonontune.

Edellä olevasta voisi tehdä seuraavan kuntakohtaisen ennusteen työttömyyden kehityksestä (työttömyysaste %).

2014	2015	2016	2017
18	17	16	15

Työttömyyden kehitykseen ovat osaltaan vaikuttaneet vuoden 2006 alusta voimaan tulleet säädökset, jotka ovat tuoneet kunnille lisävelvoitteita pitkäaikaistyöttömien aktivoinnissa. Kunnille tulee uusia velvoitteita vuoden 2015 alusta.

II Tuloslaskelma

Koko kunnan sitova tuloslaskelma

INARIN KUNTA										
TULOSLASKELMA										
ULKOINEN/KOKO KUNTA	TP2013	muutos- %	TA2014	muutos- %	TA2015	muutos- %	TA2016	muutos- %	TA2017	muutos- %
		tp13/ tp12/		ta14/ tp13/		ta15/ ta14/		ta16/ ta15/		ta17/ ta16/
TOIMINTATUOTOT										
Myyntituotot	1 244 031	0,9	921 799	-25,9	1 630 232	76,9	1 631 432	0	1 631 432	0
Maksutuotot	2 347 747	-12,5	2 696 140	14,8	2 648 179	-1,8	3 287 179	24	2 648 179	-19
Maksutuotot/Yhd.k.rak.	561 143	2784,2	0	-100,0	0	0,0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	2 239 630	-0,3	2 458 619	9,8	2 251 077	-8,4	2 251 077	0	2 251 077	0
Muut toimintatuotot	1 312 114	-33,2	1 173 847	-10,5	1 811 690	54,3	1 172 690	-35	1 172 690	0
Toimintatuotot yhteensä	7 704 665	-5,4	7 250 405	-5,9	8 341 178	15,0	8 342 378	0	7 703 378	-8
Kasvu-% ilman Ss		-12,1		1,5		15,0				
MUUT TOIMINTAKULUT										
Henkilöstökulut										
Palkat ja palkkiot	-17 114 663	-5,4	-18 510 855	8,2	-18 714 535	1,1	-18 767 935	0	-18 797 935	0
Henkilösivukulut										
Eläkekulut	-5 071 184	-0,6	-5 287 418	4,3	-5 476 859	3,6	-5 485 859	0	-5 490 959	0
Muut hlösivukulut	-830 152	-1,9	-1 194 374	43,9	-1 195 162	0,1	-1 198 362	0	-1 200 262	0
Palvelujen ostot	-20 244 128	6,6	-21 404 179	5,7	-22 194 620	3,7	-22 198 980	0	-22 294 980	0
Aineet, tarv.ja tav.										
Ostot tilikauden aikana	-3 409 929	9,7	-2 519 961	-26,1	-2 483 479	-1,4	-1 175 419	-53	-536 419	-54
Avustukset	-2 547 745	12,2	-2 601 880	2,1	-2 692 161	3,5	-2 692 161	0	-2 692 161	0
Muut toimintakulut	-843 673	18,6	-1 009 610	19,7	-974 872	-3,4	-2 268 132	133	-2 268 132	0
Toimintakulut yhteensä	-50 061 474	1,9	-52 528 277	4,9	-53 731 688	2,3	-53 786 848	0	-53 280 848	-1
TOIMINTAKATE										
	-42 356 809	3,4	-45 277 872	6,9	-45 390 510	0,2	-45 444 470	0	-45 577 470	0
Verotulot	24 466 965	7,6	23 809 000	-2,7	25 068 000	5,3	25 421 000	1	26 090 000	3
Valtionosuudet	22 164 865	3,0	22 544 000	1,7	22 429 000	-0,5	22 429 000	0	22 429 000	0
Rahoitustuotot ja -kulut										
Korkotuotot	175 434	-11,3	163 000	-7,1	111 800	-31,4	107 800	-4	107 800	0
Muut rahoitustuotot	742 284	-16,1	695 000	-6,4	792 500	14,0	842 500	6	892 500	6
Korkokulut	-458 816	-10,7	-600 000	30,8	-573 600	-4,4	-627 800	9	-627 800	0
Muut rahoituskulut	-9 879	-87,4	-23 000	132,8	-6 500	-71,7	-6 500	0	-6 500	0
VUOSIKATE	4 724 042	25,2	1 310 128	-72,3	2 430 690	85,5	2 721 530	12	3 307 530	22
Poistot ja arvonalentumise										
Suunn. muk. poistot	-1 810 855	-3,9	-1 698 747	-6,2	-1 849 547	8,9	-1 762 901	-5	-1 658 285	-6
Poistot/Yhdyskuntarak.	0		0		0		0	0	0	0
Satunnaiset erät							0		0	
TILIKAUDEN TULOS	2 820 047		-388 619		581 143		958 629	65	1 649 245	72
Rahastojen väh.	-32 126		73 069		67 152	-8,1	0	-100	0	0
Varausten lis.	348 242				0					
TILIK. YLIJ-/ALIJÄÄMÄ	3 136 163		-315 550		648 295		1 029 800		1 720 250	
Toimintatuotot/-kulut %	15,4		13,8		15,5		15,5		14,5	

PERUSKUNNAN TULOSLASKELMA

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	%	TA 2016	TA 2017
INARIN KUNTA TULOSLASKELMA						
Peruskunta						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 145 327	804 158	941 047	17,00	941 047	941 047
Maksutuotot	2 787 487	2 676 760	2 628 470	-1,80	2 628 470	2 628 470
Tuet ja avustukset	2 233 237	2 428 049	2 221 219	-8,50	2 221 219	2 221 219
Muut toimintatuotot	1 030 727	868 690	874 787	0,70	874 787	874 787
	7 196 779	6 777 657	6 665 523	-1,70	6 665 523	6 665 523
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-16 164 659	-17 781 016	-17 984 368	1,10	-18 037 768	-18 067 768
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-4 942 271	-5 164 756	-5 345 601	3,50	-5 354 601	-5 359 701
Muut henkilösivukulut	-979 620	-1 148 842	-1 146 082	-0,20	-1 149 282	-1 151 182
Palvelujen ostot	-20 475 238	-19 991 061	-20 440 574	2,20	-20 669 574	-20 765 574
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 844 327	-2 117 920	-2 133 624	0,70	-2 133 624	-2 133 624
Avustukset	-2 346 369	-2 601 880	-2 692 161	3,50	-2 692 161	-2 692 161
Muut toimintakulut	-3 789 121	-4 090 542	-4 151 935	1,50	-4 065 935	-4 065 935
	-50 541 605	-52 896 017	-53 894 345	1,90	-54 102 945	-54 235 945
TOIMINTAKATE	-43 344 826	-46 118 360	-47 228 822	2,40	-47 437 422	-47 570 422
Verotulot	24 466 965	23 809 000	25 068 000	5,30	25 421 000	26 090 000
Valtionosuudet	22 164 865	22 544 000	22 429 000	-0,50	22 429 000	22 429 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	91 967	40 000	29 000	-27,50	25 000	25 000
Muut rahoitustuotot	642 591	695 000	742 500	6,80	792 500	842 500
Korkokulut	-258 479	-399 800	-360 000	-10,00	-360 000	-360 000
Muut rahoituskulut	-8 720	-22 000	-5 500	-75,00	-5 500	-5 500
VUOSIKATE	3 754 363	547 840	674 178	23,10	864 578	1 450 578
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-1 079 207	-850 000	-647 212	-23,90	-314 629	-326 789
Satunnaiset erät						
Satunnaiset kulut	-77 184	0	0	0,00	0	0
TILIKAUDEN TULOS	2 597 972	-302 160	26 966	-108,90	549 949	1 123 789
Varausten lis.(-) tai väh (+)	312 342	0	0	0,00	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2 910 314	-302 160	26 966	-108,90	549 949	1 123 789

1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit

Talousarvio ja -suunnitelma on valmisteltu seuraavien veroprosenttien pohjalta:

Tuloveroprosentti 19,00

Kiinteistöveroprosentit:

1. yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35
2. vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,55
3. muiden kuin vakituisten asuntojen veroprosentti 1,15
4. rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,00
5. yleishyödylliset yhteisöt 0,00
6. voimalaitosrakennuksen veroprosentti on yleinen kiinteistöveroprosentti

Verotuottoja arvioidaan ensi vuonna kertyvän kaikkiaan noin 25,1 milj. euroa, mikä on 5,4 % enemmän kuin kuluvalla vuodelle budjetointi. Kuluvan vuoden kertymään verrattuna verotulot eivät ensi vuonna kasva. Kunnallisverona (ansio- ja pääomaverotuloa) arvioidaan kertyvän n. 19,0 milj. euroa, mikä on hieman vähemmän kuin kuluvana vuonna. Yhteisöveroa arvioidaan saatavan hieman enemmän kuin kuluvana vuonna eli noin 2,1 milj. euroa ja kiinteistöveroa saman verran kuin kuluvana vuonna eli noin 4,1 milj. euroa. Yhteisöveron tuotto on viime vuosina ollut merkittävästi pienempi kuin aikaisemmin (vuonna 2011 yhteisöveroa kertyi n. 2,5 milj. euroa), mutta tuoton arvioidaan tulevana vuosina pienenevän.

Aikaisemmista vuosista poiketen kunnassa ei ole tehty omaa verotuloennustetta vaan ennusteena käytetään Suomen Kuntaliiton veroennustekehikon ennustetta. Jos Saariselän rakentaminen etenee suunnitelmien mukaisesti, tulevien vuosien kiinteistöveron tuotto lienee valtakunnallista ennustetta korkeampi.

Kiinteistöverolakia on muutettu mm. niin, että muiden kuin vakituisten asuntojen veroprosentti voisi olla sama kuin yleinen kiinteistöveroprosentti. Lain muutoksen vaikutusten arviointi Inarin kiinteistöveroprosentteihin otetaan esille vuoden 2016 veroprosenttien ja taloussuunnittelun käsittelyssä.

Verotuloennuste

Talousarvio (x 1000 €)

TILIVUOSI	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Verolaji						
Kunnallisvero	17 498	18 821	18 938	18 890	19 484	20 026
<i>Muutos %</i>	4,0	7,6	0,6	-0,3	3,1	2,8
Yhteisövero	1698	1814	2 015	2 084	1 843	1 970
<i>Muutos %</i>	-31,9	10,2	11,1	3,4	-11,6	6,9
Kiinteistövero *)	3684	3836	4 094	4 094	4 094	4 094
<i>Muutos %</i>	4,5	4,1	6,7	0,0	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	22 842	24 472	25 047	25 068	25 421	26 090
<i>Muutos %</i>	0,1	7,2	2,4	0,1	1,4	2,6

2 Valtionosuudet

Valtionosuuksien arviot perustuvat julkisesti käytettävissä olevien tietojen perusteella tehtyihin laskelmiin sekä osin, erityisesti sivistystoimen osalta, omiin arvioihin. Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän ensi vuonna kaikkiaan noin 22,4 milj. euroa, mikä on hieman vähemmän kuin kuluvalle vuodelle arvioitu. Valtionosuuksien arviointia vaikeuttaa vuonna 2015 voimaan tuleva valtionosusuudistus. Lopullinen ensi vuoden valtionosuuksien määrä saadaan selville vasta kuluvan vuoden lopulla. Valtionosuuksien kasvu aikaisempiin vuosiin verrattuna on pysähtynyt.

Uuteen valtionosuusjärjestelmään sisältyy erittäin harvan asutuksen, saaristisuuden ja saamelaisuuden perusteella kunnille annettava ylimääräinen valtionosuus (noin 3,5 milj. euroa). Suunnitteluvuosina valtionosuuksien arvioidaan pysyvän ennallaan tai vähenevän.

3 Poistot

Poistot on laskettu valtuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Suunnitelman mukaiset poistot ovat koko suunnittelukaudella keskimäärin tasolla 1,8 milj. euroa. Alle 10 000 euron hankintoja ei oteta poistopohjaan. Poistojen määrään vaikuttaa ensisijaisesti kunnan investointiohjelman taso.

III Rahoituslaskelma ja lainakanta

Suunnittelukauden (2015–2017) investointien määrä vuositasolla on keskimääri n. 3 milj. euroa.

Rahoituslaskelmaan sisältyy ensi vuodelle pitkäaikaisen lainan ottoa 3,2 milj. euroa. Vuosina 2014–2015 lainaa otetaan Saariselän investointeihin. Tilapäistä lainanottoa on merkitty otettavaksi 0,5 milj. euroa. Rahoitusosassa on varauduttu antamaan 0,2 milj. euroa kunnanhallituksen erillisillä päätöksillä tilapäislainana mahdollisiin kylien EU -hankkeiden rakennusaikaiseen rahoitukseen.

Suunnitelman mukaisia pitkäaikaisen lainan vähennyksiä on vuositasolla noin 1,9 milj. euroa ja ensi vuonna 1,8 milj. euroa. Pitkäaikaisen lainan määrä on laskenut vuoden 2010 17,0 milj. eurosta (2502 euroa/asukas) vuonna 2013 14,1 milj. euroon (2080 euroa/asukas). Vuonna 2014 lainamäärä kasvaa vain hieman, koska vuodelle 2014 merkittyä kunnan lainaa ei ole nostettu. Vuonna 2015 nostetaan lisää lainaa n. 3,2 milj. euroa, josta Saariselän kehittämisrahaan 1,7 milj. euroa. Vuonna 2015 lainamäärä nousee 2324 euroon asukasta kohden, mutta laskee vuoteen 2017 mennessä 2043 euroon asukasta kohden. Peruskunnan lainojen taso on alempi kuin maassa keskimäärin, mutta konsernivielan määrä suurempi.

Kunnan kassatulot ovat jälkipainotteisia johtuen kiinteistöveron maksatusaikataulusta (kiinteistöverot kerätään ja maksetaan vasta vuoden lopulla). Tavoitteena on kunnan kassan pitäminen riittävän vahvana. Tavoite toteutuu, jos maksuvalmius saadaan pysymään 20 päivänä. Tavoiteltu 20 päivän maksuvalmius saavutetaan, kun peruskunnan, liikelaitosten ja taseyksikköjen kassa otetaan huomioon. Kun kassapäivistä vähennetään kalatalouden kehittämisrahaan vaikutus, kassapäiviä on ensi vuonna 15. Kassatilanteen ennakoidaan suunnittelukaudella paranevan ja vuonna 2017 tavoiteltu 20 kassapäivää saavutetaan myös peruskunnan ja liikelaitosten osalta vuonna 2017. Kassatilanteen kehitystä seurataan ja tarvittaessa varaudutaan muuttamaan talousarviota tilapäisellä lainanotolla.

Koko kunnan ulkoinen rahoituslaskelma ja selvitys lainakannasta ovat ohessa.

INARIN KUNTA
RAHOITUSLASK.
ULKOINEN/KOKO KUNTA

	TA2013	TA 2014	TA2015	TA2016	TA2017
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	4 724 042	1 310 128	2 430 690	2 721 530	3 307 530
Tulorah.korj.erät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-4 955 846	-5 345 769	-4 143 000	-663 000	-4 147 000
Rah.osuudet inv.menoihin	562 421	246 000	202 500	0	1 230 000
Pys.vast.h. luovutustulot	992 310	50 000	326 000	326 000	326 000
Toim. ja invest. rahavirta	1 322 927	-3 739 641	-1 183 810	2 384 530	716 530
Rahoituksen rahavirta					
Antolain.muutokset					
Antolainasaam.lisäykset					
Antolainasaam.vähenn.	71 853	280 806	185 450	185 450	185 450
Liitt.maksut/Antolainat					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik. lainojen lisäys	2 599 000	1 826 000	3 230 000	0	2 205 000
Pitkäaik. lainojen vähenn.	-1 774 511	-1 682 737	-1 802 300	-2 052 300	-2 052 300
Lyhytaik.lainojen muutos	733 684	700 000	-500 000	-200 000	0
Oman pääoman muutos			0	0	0
Muut maksuv.muut.	0	0	-200 000	-200 000	-200 000
Rahoituksen kassavirta	1 630 026	1 124 069	913 150	-2 266 850	138 150
Rahavarojen muutos	2 952 953	-2 615 572	-270 660	117 680	854 680
Kassa 31.12.	6 362 504	3 746 932	3 676 272	3 993 952	4 730 952
väh. kalatalousrah.	-1 271 747	-1 249 928	-1 234 876	-1 242 324	-1 242 324
kassa 31.12 kunta+tilap.+ra	5 090 757	2 497 004	2 441 396	2 751 628	3 488 628
Kassan riittävyys (pv)	41	23	22	26	29
* siitä kalatal.rah.	7	7	7	7	7
* siitä peruskunta+liikel.	34	16	15	18	22
Lainanhoitokate	2,3	0,8	1,3	1,2	1,5

LAINAKANTA

Vuosi	Peruskunta	Tilapalvelu liikelaitos	Saariselän kehittämisen- rahasto	Yhteensä	Asuk- kaita	Asukasta kohti
	euroa	euroa	euroa	euroa		euroa
Tilinpäätös 2008	9 018 229	5 905 901		14 924 130		2 196
Tilinpäätös 2009	11 020 642	6 410 074		17 430 716		2 564
Tilinpäätös 2010	8 930 341	8 078 747		17 009 088		2 502
Tilinpäätös 2011	8 090 040	7 289 365		15 379 405		2 263
Tilinpäätös 2012	6 749 739	6 561 964		13 311 703		1 979
Tilinpäätös 2013	7 504 437	6 631 754		14 136 191		2 080
Talousarvio 2014						
lyhennykset	-950 301	-732 436		-1 682 737		
lainanotto	0	0	1 826 000	1 826 000		
Netto	-950 301	-732 436	1 826 000	143 263		
Lainaa 31.12.				14 279 454	6 760	2 112
Talousarvio 2015						
lyhennykset	-950 000	-732 300	-120 000	-1 802 300		
lainanotto	750 000	800 000	1 680 000	3 230 000		
Netto	-200 000	67 700	1 560 000	1 427 700		
Lainaa 31.12.				15 707 154	6 760	2 324
Talousarvio 2016						
lyhennykset	-950 000	-812 300	-290 000	-2 052 300		
lainanotto	0	0	0	0		
Netto	-950 000	-812 300	-290 000	-2 052 300		
Lainaa 31.12.				13 654 854	6 760	2 020
Talousarvio 2017						
lyhennykset	-950 000	-812 300	-290 000	-2 052 300		
lainanotto	0	2 205 000	0	2 205 000		
Netto	-950 000	1 392 700	-290 000	152 700		
Lainaa 31.12.				13 807 554	6 760	2 043

IV Käyttötalous

Inarin kunta	TP2013	TA2014	TA2015	Muutos %	TA2016	TA2017
Peruskunta						
VALTUUSTO						
TULOT	37	10 000	10 000	0,00	10 000	10 000
MENOT	-76 755	-129 500	-130 000	0,40	-130 000	-130 000
NETTO	-76 718	-119 500	-120 000	0,40	-120 000	-120 000
KEH. JA YHTEISTYÖHANKKEET						
TULOT	270 421	60 400	94 500	56,50	94 500	94 500
MENOT	-1 448 554	-1 469 212	-1 109 550	-24,50	-1 166 550	-1 166 550
NETTO	-1 178 133	-1 408 812	-1 015 050	-27,90	-1 072 050	-1 072 050
KUNNANHALLITUS						
TULOT	82 615	38 000	43 646	14,90	43 646	43 646
MENOT	-1 487 585	-1 660 890	-1 594 962	-4,00	-1 594 962	-1 594 962
NETTO	-1 404 970	-1 622 890	-1 551 316	-4,40	-1 551 316	-1 551 316
ELÄKEM./YHTIÖT JA LIIKELAIT.						
MENOT	-535 771	-553 000	-558 200	0,90	-558 200	-558 200
NETTO	-535 771	-553 000	-558 200	0,90	-558 200	-558 200
SOSIAALI-JA TERVEYSLAUTAKUNTA						
TULOT	3 746 426	3 898 620	3 893 377	-0,10	3 893 377	3 893 377
MENOT	-19 797 823	-20 388 680	-21 149 738	3,70	-21 351 338	-21 484 338
NETTO	-16 051 397	-16 490 060	-17 256 361	4,60	-17 457 961	-17 590 961
ERIKOISSAIRAANHOITO						
TULOT	8 645	10 200	0	-100,00	0	0
MENOT	-8 672 990	-9 902 153	-10 015 019	1,10	-10 015 019	-10 015 019
NETTO	-8 664 345	-9 891 953	-10 015 019	1,20	-10 015 019	-10 015 019
SIVISTYSLAUTAKUNTA						
TULOT	2 020 168	2 103 800	2 057 900	-2,20	2 057 900	2 057 900
MENOT	-15 737 131	-16 080 200	-16 507 512	2,70	-16 457 512	-16 457 512
NETTO	-13 716 964	-13 976 400	-14 449 612	3,40	-14 399 612	-14 399 612
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
TULOT	607 041		566 100	1,70	566 100	566 100
MENOT	-2 108 141	-2 021 944	-2 120 064	4,90	-2 120 064	-2 120 064
NETTO	-1 501 100	-1 465 307	-1 553 964	6,10	-1 553 964	-1 553 964
YHDYSKUNTARAK./MAANK.SOP.PER.						
TULOT	461 426	100 000	0	-100,00	0	0
NETTO	461 426	100 000	0	-100,00	0	0
LAPIN PELASTUSLAITOS						
MENOT	-676 854	-690 438	-709 300	2,70	-709 300	-709 300
NETTO	-676 854	-690 438	-709 300	2,70	-709 300	-709 300
TULOT	7 196 779	6 777 657	6 665 523	-1,70	6 665 523	6 665 523
MENOT	-50 541 605	-52 896 017	-53 894 345	1,90	-54 102 945	-54 235 945
NETTO	-43 344 826	-46 118 360	-47 228 822	2,40	-47 437 422	-47 570 422

1 Valtuusto (sis. valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi)					
	2013 TP (1 000 €)	2014 TA (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TS 2016 (1 000 €)	TS 2017 (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	0	10	10	10	10
Toimintamenot	-77	-130	-130	-130	-130
Toimintakate (sitova)	-77	-120	-120	-120	-120
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TA	Talousarvio 2015	TS 2016	TS 2017
€ / asukas (6760)	-11	-18	-18	-18	-18

1.1 Valtuusto
Toiminnan keskeisin sisältö
Valtuuston kokous- ja niihin liittyvien matkakulujen lisäksi määrärahaan sisältyy tarkastustoiminnasta ja vaaleista aiheutuvat kustannukset.
Keskeiset tavoitteet
Toiminnan keskeisenä tavoitteena on turvata toimintaedellytykset kunnallisen itsehallinnon toimivuudelle varaamalla valtuuston, tarkastustoimen ja vaalien toteutukselle tarvittavat määrärahat.

2 Kehittämisen- ja yhteistyöhankkeet					
	2013 TP (1 000 €)	2014 TA (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TS 2016 (1 000 €)	TS 2017 (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	270	60	95	95	95
Toimintamenot	-1448	-1469	-1110	-1167	-1167
Toimintakate (sitova)	-1178	-1409	-1015	-1072	-1072
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TA	Talousarvio 2015	TS 2016	TS 2017
€ / asukas (6760)	-174	-209	-150	-159	-159

2.1 Kehittämisen- ja yhteistyöhankkeiden tavoitteet
Toiminnan keskeisin sisältö
Kohtaan on varattu määrärahat kunnan osuuksiin yritystoiminnan, yleisiin, palvelujen, työllisyyden ja muihin kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin.

Keskeiset tavoitteet

Keskeisenä tavoitteena on turvata valtuuston eri suunnitelmissa ja ohjelmissa asettamien yleiset, yritystoimintaan, palveluihin, työllisyyteen ja muuhun toimintaan asetettujen tavoitteiden toteutuminen.

Sitova tavoite

Kehittämisen- ja yhteistyöhankkeiden määrärahoilla turvataan Elinkeinot & Kehitys Nordican toiminta.

Yleisperustelu

Kunnanhallitus päättää määrärahan jaosta erikseen käyttösuunnitelmassa. Kehittämisen- ja yhteistyöhankkeiden määrärahoista merkittävä osuus on siirretty Elinkeinot & Kehitys Nordicalle käytettäväksi eri hankkeisiin. Palvelujen ostot Nordicalta ovat ensi vuonna 991 000 euroa ja vuosina 2016 – 2017 molempina 1 073 000 euroa.

Määrärahasta maksetaan myös toiminta-avustusta Saamelaismuseo Siidalle (50 000 euroa) sekä vuokra-avustuksia Ivalon Seudun Työttömät ry:lle ja Kolttakulttuurisäätiölle. Määrärahaan sisältyy vuodelle 2015 yleiskaavoituskustannuksia (25 000 euroa) Inarijärven ja Ivalon alueen osayleiskaavojen loppuun saattamiseksi. Määrärahaan sisältyy kunnan maksuosuus Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymään kuntien välisen sopimuksen mukaisesti ja määräraha Pohjoisten rajakuntien neuvoston jäsenmaksuun. Määrärahasta varaudutaan maksamaan erikseen päätettäviä kylien hankkeiden (pl. Leader-hankkeet) kunnan rahoitusosuuksia (varaus 30 000 euroa).

3 Kunnanhallitus					
	2013 TP (1 000 €)	2014 TA (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TS 2016 (1 000 €)	TS 2017 (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	83	38	44	44	44
Toimintamenot	-1488	-1661	-1595	-1595	-1595
Toimintakate (sitova)	-1405	-1623	-1551	-1551	-1551
Sisäiset tulot	32	68	70	70	70
	-1373	-1554	-1481	-1481	-1481
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TA	Talousarvio 2015	TS 2016	TS 2017
€ / asukas (6760)	-203	-231	-219	-219	-219
Luvut sisältävät myös eläkemenot					

Sitovat tavoitteet

Kunnanhallituksen sitovat tavoitteet liittyvät kunnan perustavoitteisiin

1. ohjaamalla peruskunnan ja koko konsernin palvelutuotantoa luomalla johtamiselle ja työskentelylle työyhteisöissä hyvät toimintaedellytykset sekä varmistamalla asiallisen ja myönteisen työskentelyilmapiirin hallinnossa,
2. valmistelemalla ja valvomalla talouden tasapainoa koko suunnittelukaudella,
3. pyrkimällä aktiivisesti käynnistämään kunnan alueella investointeja ja työllisyshankkeita muidenkin kuin kunnan rahoitusmahdollisuuksin työllisyyden edistämiseksi,
4. varmistamalla kunnanhallituksen päätöksenteossa yritysmuönteisen ja yrittäjyyttä edistävän asioiden käsittelyn.

3.1 Kunnanhallituksen oma toiminta

Toiminnan keskeisin sisältö

Kunnanhallituksen tehtävänä on kuntalain mukaisesti vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etuja, yleensä edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jota käyttää myös kunnanjohtaja.

Kunnanhallituksen omaan toimintaan kuuluvat kunnanhallituksen kokoukset ja niistä aiheutuvat kustannukset kuten kokouspalkkiot, matkat sekä kunnanjohtajan ja hallintojohtajan palkkausmenot ja toiminnasta aiheutuvat kustannukset.

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat konserni- ja omistajaohjauksesta.

Saariselän puitesopimuksen kehittämiskorvausten investoinnit ja muut kulut on siirretty kunnanhallituksen alaiseen Saariselän kehittämisrahastoon.

Keskeiset tavoitteet

Kunnanhallituksen keskeisenä tavoitteena on keskittyä kuntalain mukaisten tehtäviensä hoitamiseen siten, että tehdyt päätökset ovat voimassa olevien kunnan omien suunnitelmien ja ohjeiden mukaisia.

Yleisperustelu

Kunnanhallituksen omassa toiminnassa on varattu määrärahat kunnanhallituksen toiminnan lisäksi kunnanjohtajan, hallintojohtajan ja osittain myös henkilöstösihteeri-suunnittelijan palkkauskustannuksiin.

3.2 Kunnanhallituksen muu toiminta

Toiminnan keskeisin sisältö

Kunnanhallituksen muussa toiminnassa on varattu määrärahat tiedotustoimintaan, jäsenmaksuihin ja avustuksiin, kansainvälisiin - ja varsinaisiin yhteiskuntasuhteisiin, rintamaveteraanien neuvottelukunnan toimintaan, kokous- ja arkistotilojen vuokraan, tilapäisten toimikuntien toimintaan, työsuojeluun, yhteistoimintamenettelyyn, henkilöstön työterveyshuoltoon, saamen kielilain täytäntöönpanoon, kunnallisverotukseen, talous- ja velkaneuvontaan ja yhteisen henkilöstöhallinnon kustannuksiin. Määräraha sisältää naisdelegaation toimintaan tarvittavat resurssit. Talous- ja velkaneu-

vonta on siirretty sosiaali- ja terveysosastolta takaisin hallinto-osastolle.

Keskeiset tavoitteet

Henkilöstötyön tavoitteena on motivoitunut, palveluhenkinen ja työnsä osaava henkilöstö, joka on sitoutunut valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Palkkauksessa tavoitellaan nykyistä parempaa palkan ja työn vaativuuden kohtaamista.

Sitova tavoite

Kuntien Taitoa Oy uusii käytössä olevan henkilöstöhallinto-ohjelman vuoden 2015 alusta. Ohjelman uusimisesta aiheutuvat kustannukset kohdistetaan hallintokunnille käytön mukaan.

Yleisperustelu

Kunnanhallituksen muu toiminta perustuu jo vakiintuneeseen toimintaan, johon ei suunnitteluvuosina ole tulossa muutoksia. Kunnanhallituksen muun toiminnan kustannuksiin sisältyvät työsuojelu- ja henkilöstön yhteistoimintamenot. Tiedotustoimintaa hoidetaan yhteistyössä Nordican kanssa. Saamen kielilain toteutuskustannukset ja saamenkielisen tiedotuksen yhteensovitus tehdään hallinnossa. Merkittävän osan kustannuksista muodostavat kokous- ja arkistotilojen vuokrat.

Henkilöstö

Kuntasektorin virka- ja työehtosopimukset jatkuvat vuoden 2017 loppuun. Vanhojen sopimusten jälkivaikutuksen ja uusien sopimusten palkkoja nostava vaikutus arvioidaan olevan vuonna 2015 1,1, %. Vuosien 2016–2017 vaikutus arvioidaan seuraavalla suunnittelukierroksella. Nyt vuosien 2016–2017 suunniteluun ei jälkivaikutusta eikä muutakaan korotusta ole laskettu.

Henkilöstökulujen palkkoihin ja palkkioihin on ensi vuodelle peruskunnalle budjetoitu n. 17,9 milj. euroa. Kuluvan vuoden talousarvion toteutumisen arviossa vastaava summa on n. 17,8 milj. euroa. Kunnassa on virkoja ja työsuhteita ensi vuonna 406,7, mikä on 0,5 vähemmän kuin kuluvana vuonna. Suunnitteluvuosina 2015–2017 henkilöstön määrä pysyy lähes samana. Mikäli sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö siirtyy kunnan palveluksesta toisen palvelun tuottajan palvelukseen, kunnan henkilöstömäärä vähenee lähes puolella ja jos päivähoiton henkilöstö kuuluu siirtyvään henkilöstöön, enemmistö kunnan henkilöstöstä vaihtaa työnantajaa.

3.3 Hallinto-osasto ja tietohallinto

Toiminnan keskeisin sisältö

Hallinto-osasto vastaa ensisijaisesti valtuuston ja kunnanhallituksen tarvitsemista ja kunnan yhteisistä hallinnollisista ja muista palveluista, joihin kuuluu mm. puhelinvaihteen hoito. Hallinnollisia yhteisiä palveluja ovat ensisijaisesti kunnallisen demokratian toteutumiseen liittyvät ja sitä tukevat talous- ja toimintasuunnittelu ja erityisesti konsernitilinpäätöksen ohjaus. Hallinto-osastolla on huolehdittu myös kunnan yhteisestä tietohallinnosta ja tähän liittyvistä keskitetyistä hankinnoista. Kuntalaisten turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvän suunnittelun yhteensovitus kuuluu hallinto-osaston tehtäviin.

Vuonna 2014 hallinto-osaston henkilöstö muuttui merkittävästi. Nyt hallinto-osastolla on hallinto-

johtajan lisäksi henkilöstösihteeri-suunnittelija, taloussihteeri, arkistosihteeri ja neljä toimistosihteeriä yhteisissä hallinnon ja talouden toimistopalvelutehtävissä sekä atk-päällikkö ja osa-aikainen tekninen avustaja.

Keskeiset tavoitteet

Hallinto-osaston keskeisenä tavoitteena on toimia valtuuston ja hallituksen sekä kunnanjohtajan apuna koko kuntaa koskevien ja kunnanhallituksen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa sekä kunnan ja kuntakonsernin toimintojen yhteensovituksessa, suunnittelussa ja johtamisessa.

Yleisperustelut

Hallinto-osaston kustannukset ovat merkittävästi pienemmät kuin aikaisempina vuosina johtuen pääosin vuoden 2014 muutoksista. Kunta ostaa talous- ja henkilöstöhallintopalvelut Kunnan Taitoa Oy:ltä ja atk-palvelut LapIt Oy:ltä. Kunnanhallituksen menoihin sisältyy verkkoliikenteen ja osastojen yhteisten atk-ohjelmien ylläpitomaksuja. Tekniseltä osastolta siirtynyt tekninen avustaja palvelee atk-päällikön ohella koko kuntaa kunnalle kuuluvissa tietoteknisissä ja audiovisuaalisiin laitteisiin liittyvissä asioissa.

3.4 Eläkemenot

Toiminnan keskeisin sisältö

Eläkemenot sisältävät määrärahoja eläkemenoihin kunnanhallituksen alaisen toiminnan osalta sekä kunnan maksettaviin kuuluviin eläkemenoihin, joita ei voi kohdistaa toimintayksiköille. Kohdasta maksetaan kunnan sähkölaitoksen, vesi- ja viemärlaitoksen ja asuntotoimen palveluksessa aikanaan olleiden eläkekustannuksia kuten myös kunnalle kuuluvia eläkemaksuja Pohjois-Lapin ammatillisen oppilaitoksen henkilöstöstä. Kunnan liikelaitosten kiinteistöhoitoon ja ruokahuoltotehtävissä olleiden eläkemaksut on keskitetty myös tähän kohtaan. Kohdasta maksetaan myös ennenaikaiseen eläköitymiseen liittyviä ns. varhemaksuja.

Keskeiset tavoitteet

Keskeisenä tavoitteena on hoitaa kunnalle kuuluvat eläkemaksuvelvoitteet ajallaan.

Tunnusluvut	2013 TP	TA 2014	Talousarvio 2015	TS 2016	TS 2017
€/ Asukas					
Talous	2013 TP (1 000 €)	TA 2014 (1 000 €)	TS 2015 (1 000 €)	TS 2016 (1 000 €)	TS 2017 (1 000 €)
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-536	-553	-558	-558	-558
<i>Toimintakate</i>	-536	-553	-558	-558	-558

Yleisperustelut

Aikanaan kunnallisen sähkölaitoksen, vesilaitoksen ja kunnan asuntotoimen palveluksessa olleiden palkkauskustannukset on maksettu laitosten tuotoilla, ne ovat sisältyneet kulloinkin voimassa oleviin maksuihin ja taksoihin. Toiminnot on yhtiöitetty. Varhemaksujen määrä on pienentynyt.

4 Sosiaali- ja terveyslautakunta					
	2013 TP (1 000 €)	TA 2014 (1 000€)	TA 2015 (1 000 €)	TS 2016 (1 000 €)	TS 2017 (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	3 746	3 899	3 893	3 893	3893
Toimintamenot	-19 797	-20 389	-21 149	-21 351	-21 484
Toimintakate (sitova)	-16 051	-16 490	-17 256	-17 458	-17 591

Sitovat tavoitteet

Turvataan sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelujen saatavuus. Kuntalaiset ja asiakkaat saavat lakisääteiset tai tarpeelliseksi arvioidut palvelut oikea-aikaisesti ja lakisääteisissä määrärajoissa. Palvelujen järjestämisen painopisteinä ovat avopalvelut ja varhainen puuttuminen hyvinvointikertomuksessa esiin nousevien tarpeiden ja arvioinnin perusteella.

Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset ovat alle Lapin kuntien keskiarvon.

Vanhuspalvelulain mukaan kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Voimassa oleva Inarin kunnan ikäihmisten palvelustrategia vuosille 2011–2015 uusitaan vanhuspalvelulain säännösten mukaiseksi vuoden 2015 aikana.

Attendo Oy:n hoivakoti aloittaa toimintansa 1.7.2015. Sosiaali- ja terveystoimisto tulee käyttämään palveluja kilpailutuksen perusteella solmitun puitesopimuksen mukaisesti. Palveluja kilpailutettaessa oman tuotannon ulkopuolelta ostettavien paikkojen arvioitu tarve oli 12 paikkaa. Puitesopimus mahdollistaa tarvittaessa useampienkin paikkojen käyttämisen tulevina vuosina.

Lainsäädännöllisiä muutoksia

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki on suunniteltu tulevan voimaan alkuvuodesta 2015. Lain mukainen toiminta alkaisi 1.1.2017, jolloin viisi sosiaali- ja terveysaluetta järjestää kaikki julkiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Sote-alueet tekevät päätöksen siitä, mitkä kunnat ja kuntayhtymät tuottavat sosiaali- ja terveystoiminnan palvelut. Sote-alueet ja tuottamisvastuussa olevat kuntayhtymät tulee perustaa jo vuosien 2015–2016 aikana siten, että ne voivat ottaa vastaan järjestämisvastuun ja tuottamisvastuun vuoden 2017 alusta.

STM:n asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä (päivystysasetus) tulee voimaan 1.1.2015. Asetuksen mukaan ympärivuorokautinen päivystys on järjestettävä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyksenä, ellei saavutettavuus- ja potilasturvallisuuskohdista muuta johdu. Sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää hakemuksesta luvan perusterveydenhuollon ympärivuorokautisen erillispäivystyksen järjestämiseen. Inarin kunta tulee hakemaan lupaa erillispäivystyksen järjestämiseen. Suun terveydenhuollon päivystys järjestetään todennäköisesti yhteispäivystyksenä Lapin ja Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirien alueella.

Kuntien vastuu pitkäaikaistyöttömistä kasvaa. Yli 300 päivää (nyt 500 päivää) passiivisella työmarkkinatuella olleiden pitkäaikaistyöttömien rahoitusvastuusta puolet siirretään kunnille vuoden 2015 alusta. Kuntien kustannuksia kompensoidaan osin yhteisöverotuksen kautta. Työvoiman palvelukeskusten roolia uudistetaan siirtymällä vaikeasti työllistyvien palveluissa monialaiseen yhteisöpalveluun, jossa te-toimistot, kunnat ja Kela arvioivat palvelutarpeet yhdessä, laativat yhdessä asiakkaan kanssa monialaisen työllistymissuunnitelman ja seuraavat sen toteutumista.

Sosiaalihuoltolakia ollaan uudistamassa ja sen on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2015. Lain tavoitteena on vahvistaa peruspalveluja ja vähentää korjaavien toimenpiteiden tarvetta. Lain perusteella lapsiperheillä olisi mm. oikeus saada kotipalvelua, kun se on välttämätöntä lapsen hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Hankkeet

Inarin kunta osallistuu ”Hyvinvointi hakusessa – riippuvuus riskinä” päihde- ja mielenterveyspalveluiden työmenetelmien kehittäminen Lapissa 1.3.2013–31.10.2015 -hankkeeseen. Kunta osallistuu hankkeen kehittämiskäytäntöön verkko- ja videoneuvonnan sekä työparityön osalta ja on lisäksi mukana koulutuksellisissa osioissa.

Inarin kunta osallistuu 1.2.2014- 28.2.2016 välisenä aikana Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskukseen toteuttamaan Lasten Kaste -hankkeeseen. Lapin osahankkeen tavoitteena on kehittää alueellinen lastensuojelun prosessimalli, vahvistaa työntekijöiden osaamista lasten ja perheiden kanssa työskentelyssä sekä monitoimijaisessa verkostoyhteistyössä sekä vahvistaa lasten ja perheiden kuulemistä ja osallisuutta asiakasprosessissa. Inarin kunta osallistuu hankkeen koulutusosuuksiin, lastensuojelun selvitysten mallintamiseen sekä omien työprosessien ja toimintamallien kehittämiseen.

Lapin ammattikorkeakoulu hakee ESR-rahoitusta Sairaanhoidajaksi kampusalueen ulkopuolella – hankkeeseen vuosille 2015–2018 ja Inarin kunta osallistuu hankkeeseen, mikäli se toteutuu. Hankkeen tavoitteena on varmistaa ammattikorkeakoulutasoinen sairaanhoidon osaaminen ja sairaanhoidajatarjontaa koko Lapin maakunnassa ja hankkeessa mahdollistetaan opiskelu omassa kunnassa.

4.1 Avohoito

Toiminnan keskeisin sisältö

Avosairaanhoidon palveluilla tuetaan ja edistetään kaikkien ikä- ja väestöryhmien hyvinvointia järjestämällä laadukkaat ja riittävät peruspalvelut. Kuntalaisia tuetaan terveydenluku-aidon omaksumiseen, joka edesauttaa hyvien terveysvalintojen tekemistä. Kotiin annettavan hoidon ja hoivan sekä tukipalveluiden tarkoituksena on auttaa asiakasta selviytymään omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Palvelut kohdennetaan tasapuolisesti palvelutarpeen arvioinnin ja ohjauksen mukaisesti palveluiden piiriin hyväksytyille, kriteerit täyttävälle henkilölle. Ikätupa- ja päiväpalvelutoimintaa lisätään ja kehitetään moniammatillisesti osana kuntoutumista edistävää toimintaa.

Keskeiset tavoitteet

Avohoidon palveluita tuotetaan lainsäädännön, kansallisten ohjeistusten ja Inarin kunnan ikäihmisten palvelustrategian mukaisesti. Palvelun laatua ja palvelutyytyväisyyttä mitataan TAK -arviointi-järjestelmän avulla. Kotihoidon asiakkaiden toimintakyvyn arvioinnissa otetaan

asteittain käyttöön RAI -arviointi- ja seurantajärjestelmä.					
Tunnusluvut	TP 2013	TA 2014	TS 2015	TS 2016	TS 2017
Sairaanhoidajan vastaanotokäynnit	2 954	3 100	3 100	3 200	3200
75 v. täyttäneet omaishoidontukiasiakkaat	50	50	55	60	60
75 v. täyttäneet säännöllisen kotihoidon piirissä olevat asiakkaat	66	80	80	85	85
Yleisperustelut					
Hyvinvointikertomuksessa esiin tulevat toimintaympäristön ja väestön palvelutarpeet huomioidaan avohoidon toiminnassa osana toiminnan kehittämistä. Terveystyön edistämisen työ tulee olla mukana kaikissa palveluissa ja sillä pyritään vahvistamaan sekä yksilön että yhteisön voimavaroja ja mahdollisuuksia sairauksien ehkäisyyn. Ikäihmisten kasvava palvelutarve ja vanhuspalvelulain tuomat velvoitteet edellyttävät edelleen aktiivista panostusta kotihoitoon.					

4.2 Laitoshoito ja asumispalvelut					
Toiminnan keskeisin sisältö					
Asumispalvelujen tehtävänä on ikäihmisten ja kehitysvammaisten henkilöiden asumispalvelujen tuottaminen, sisällöllinen kehittäminen ja saatavuuden turvaaminen kuntalaisille ja myös kotikuntaansa vaihtaville henkilöille.					
Kehitysvammahuollon tehtävänä on tuottaa asumispalvelujen ja työtoiminnan lisäksi myös lapsille ja nuorille aikuisille suunnattuja avokuntoutuspalveluja.					
Vuodeosaston tehtävänä on tuottaa ympärivuorokautiset akuuttihoitoon ja pitkäaikaisen laitoshoidon palvelut kuntalaisille sekä tarvittaessa myös ulkopaikkakuntalaisille ja ulkomaalaisille henkilöille.					
Keskeiset tavoitteet					
Turvataan palvelujen saatavuus joko omalla tuotannolla tai ostopalveluina.					
Kehitetään asumispalveluja ja niiden sisältöä valtakunnallisten suositusten ja alueellisen tarpeen mukaisesti.					
Kehitetään lapsille ja nuorille aikuisille suunnattuja kehitysvammahuollon avokuntoutuspalveluja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.					
Turvataan jatkuvalla ja suunnitelmallisella kouluttautumisella henkilökunnan akuuttihoitoon osaaminen.					
Tunnusluvut	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
yli 75 -vuotiaita	625	630	641	671	697
Vuodeosasto, käyttöpäivät	12 128	12 800	1 2800	12 800	12 800
Hilla/Puolukka	8 299	8 700	8 700	8 700	8 700
Mustikka	7 538	8 000	7 665	7 665	7 665
Kaarnikka	0	4 300	4 300	4 300	4 300
Kaamosranta	3 481	3 650	3 650	3 650	3 650

Vanhusten ja eläkeläisten tuki ry	3 597	3 650	3 650	3 650	3 650
Yksityinen palveluntuottaja	2 101	2 500	3 400	4 380	5 110

Yleisperustelut

Yli 75-vuotiaiden määrän nousu lisää tehostetun palveluasumisen ja henkilöstön tarvetta. Kotihoidosta siirtyvät asiakkaat ovat runsaasti hoitoa tarvitsevia. Kunta ei lisää omaa palvelutuotantoaan vuonna 2015, vaan kilpailutuksen tuloksena solmitun puitesopimuksen perusteella ostaa tehostetun palveluasumisen paikkoja yksityisiltä palveluntuottajilta.

4.3 Lääkäritoiminta

Toiminnan keskeisin sisältö

Vastaanoton, päivystyksen ja vuodeosaston lääkäripalvelut hoidetaan hoitotakuun velvoitteiden mukaisesti.

Keskeiset tavoitteet

Sairauksien ennalta ehkäisy, hyvä hoito sekä kiireellisen sairaanhoidon järjestäminen ympäri-vuorokautisesti.

Tunnusluvut	TP 2013	2014 TA	2015 TA	TS 2016	TS 2017
Vastaanottokäynnit	14 427	14 500	14 500	14 500	14 500

Yleisperustelut

Lääkäri- ja vastaanottopalvelut tuotetaan omana toimintana. Päivystysvastaanotto yhteistyössä Utsjoen kunnan kanssa.

4.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva

Toiminnan keskeisin sisältö

Inarin kuntalaisten sosiaalisen ja viimesijaisen taloudellisen turvallisuuden edistäminen sosiaalityön palveluilla, joihin kuuluvat aikuissosiaalityö, lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu, vammaispalvelut, päihdehuolto, lastenvalvojan palvelut, kuntouttava työtoiminta ja työllisyysdenhoito.

Keskeiset tavoitteet

Kuntouttavassa työtoiminnassa olevien asiakkaiden määrää on vähintään 30 henkilöä. Asiakkaille luodaan yksilölliset kuntoutuspolut yhdessä muiden tarjolla olevien palvelujen avulla.

Palvelusuunnitelmat laaditaan kaikille vammaispalvelun aktiiviasiakkaille yhdessä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Lastensuojelussa järjestetään tuki- ja sijaisperheiden koulutusta sekä kehitetään vertaistukitoimintaa. Lisäksi kehitetään koulussa tehtävää sosiaalityötä ja edistetään Lapset puheeksi -menetelmän käyttöönottoa.

Päiväkeskus Valkamassa tarjotaan mielenterveys- ja päihdekuntoutujille matalan kynnyksen kohtaamispaikka ja kuntoutumista edistäviä avopalveluja. Päihdehuollon asiakkaiden hoito ja kuntoutus toteutetaan yhdessä terveydenhuollon kanssa. Ehkäisevään päihdetyöhön panostetaan valtakunnallisen mielenterveys- ja päihdesuunnitelman linjausten ja Inarin kunnan hyvinvointikertomuksen mukaisesti.

Inarin työllistämismallin uudistaminen ja kunnan tarjoamien työllistämispalveluiden kehittäminen.

Tunnusluvut	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimeentulotuen käsittelyaika	3	6	6	6	6
Kuntouttavassa työtoiminta hlöt	26	30	30	30	30
Työmarkkinatuen kuntaosuus €	435 287	408 000	534 000	534 000	534 000

Yleisperustelut

Väestön ikääntymisen myötä vammaispalvelulain mukaiset palvelut lisääntyvät. Tämä näkyy erityisesti kuljetuspalveluissa ja henkilökohtaisen avun lisääntymisenä. Oikea-aikaiset ja oikein kohdennetut palvelut vähentävät erityispalveluiden tarvetta.

Kasvava työttömyys ja kunnan vastuun lisääntyminen työllisyyden hoitamisesta näkyy erityisesti sosiaalityön palveluissa.

Valtakunnallisesti lastensuojelussa tavoitteena on siirtää painopistettä enemmän avohuollon ja ehkäisevän lastensuojelun suuntaan.

4.5 Suun terveydenhuolto

Toiminnan keskeisin sisältö

Inarin kuntalaisten suun terveyden edistäminen ja suun sairauksien hoito.

Keskeiset tavoitteet

Työnjaon kehittäminen hammashoitajien, suuhygienistin, hammaslääkäreiden ja erikoishammaslääkäreiden kesken. Kirurgipalveluiden tuominen paikkakunnalle.

Suun terveyden edistäminen.

Puhelinvastaajajärjestelmän käyttöönotto.

Välinehuollon kehittäminen.

Tunnusluvut	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
käynnit	10 275	10 000	10 000	10 000	10 000
asiakkaat	2 838	3 200	3 250	3 300	3 350
kiireetön aika	2.5 kk	3 kk	3 kk	3 kk	3 kk
perushoidon hoitojakson pituus	5 kk	5 kk	5 kk	5 kk	4 kk

Yleisperustelut

Tuotetaan lakisääteisiä suun terveydenhuollon palveluita koko väestölle (hoitotakuu, neuvola-asetus).

4.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi

Toiminnan keskeisin sisältö

Eläinlääkintähuollon, ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun sekä maaseutuhallinnon lakisääteisten viranomaistehtävien hoitaminen Inarin ja Utsjoen kuntien yhteistoiminta-alueella. Eri toimialojen toimijoiden asiakaspalvelu, neuvonta ja ohjaus.

Keskeiset tavoitteet

Ympäristöterveydenhuollossa laaditaan toimialakohtaiset valvontasuunnitelmat riskinarvioinnin perusteella keskusvirastojen ohjeiden mukaan. Valvonnassa tavoitteena vähintään 90 %:n toteuma valvontasuunnitelmaan nähden.

Ympäristönsuojelussa jatketaan yhteistoiminta-alueen polttoaineen jakeluasemien saattamista lakisääteiseen tilaan (aloitettu v. 2013). Tunnistetaan ja selvitetään paikallistason ympäristöongelmat.

Eläinlääkintähuollossa tuotetaan riittävät lakisääteiset palvelut koko yhteistoiminta-alueella. Lakisääteiset valvontatehtävät jaetaan praktikoiden kesken.

Maaseututoimessa hoidetaan Inarin ja Utsjoen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät sekä Mavin yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan. Henkilöstölle pyritään järjestämään täydennyskoulutusta maksajaviraston tehtäviin.

Tunnusluvut	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
elintarvikevalvonnan tarkastukset (sis. tupakkalain valvontaa)	121	150-200	150	150	150
terveydensuojelu-, tupakka- ja kuluttajaturvallisuustarkastukset + asuntotarkastukset ja sisäilmamittaukset	158 105+43	100-150	100	100	100
eläinlääkintähuollon käynnit, tuotantoeläimet	248	150-200	150-200	150-200	200-250
eläinlääkintähuollon käynnit, pieneläimet	1409	1500-2000	1500-2000	1500-2000	1500-2000
eläinsuojelu ja eläinten hyvinvointi sekä eläintaudit, tarkastukset	30	30-40	30-40	30-40	30-40
maaseutuhallinnon tuki- ja korvauspäätökset, näistä 25-30 % Utsjoen asiakkaille	535	400-800	400-800	400-800	400-800
riistavahinkolain mukaiset tarkastukset (poromäärä)	59	30-50	30-50	30-50	30-50

Yleisperustelut

Toimintatulot ja suoritteiden määrät vaihtelevat hieman valvonnan painopistealueiden mukaan. Toimintatulot koostuvat valvonta- ja lupamaksuista, yhteistoimintakorvauksista Utsjoen kunnalta, korvauksista valtiolta (eläinlääkintähuollon valvontatehtävät sekä maaseutuviranomaisen petovahinkotarkastukset) sekä eläinlääkärin vastaanoton klinikkamaksuista.

5 Erikoissairaanhoito

Toiminnan keskeisin sisältö

Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauden ehkäisyyn, tutkimiseen, hoitoon, lääkinnälliseen pelastustoimintaan sekä lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvia terveydenhuollon palveluja. Ensihoitopalvelu sisältäen sairaankuljetuksen on osa erikoissairaanhoitoa terveydenhuoltolain mukaisesti.

Keskeiset tavoitteet

Johtava lääkäri ohjeistaa erikoissairaanhoidon hoitokäytännöt, eri diagnostisten ryhmien hoidon porrastukset ja jatkohoidon lähettämiskäytännöt.

Kokonaishoitoajan lyhentäminen.

Vuosittaisten erikoissairaanhoidon läheteiden määrä pyritään pitämään viiden vuoden keskiarvon mittaluokassa.

Kunta on laatinut yhteistyössä sairaanhoitopiirin kanssa järjestämissuunnitelman, joka perustuu alueen väestön terveysseurantatietoihin ja palvelutarpeeseen. Pyritään vaikuttamaan erikoissairaanhoidon menojen kasvun hillitsemiseen.

	2013 TP (1 000 €)	TA 2014 (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TS 2016 (1 000 €)	TS 2017 (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	9	10	0	0	0
Toimintamenot	-8 673	-9 902	-10 015	-10 015	-10 015
Toimintakate (sitova)	-8 664	-9 892	-10 015	-10 015	-10 015

Yleisperustelut

Erikoissairaanhoidon palveluja arvioidaan hoitotapahtuman kokonaiskeston perusteella.

6 Sivistyslautakunta					
Talous	2013 TP (1 000 €)	TA 2014 (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TS 2016 (1 000 €)	TS 2017 (1 000 €)
Toimintatulot	2020	2104	2058	2058	2058
Toimintamenot	-15 737	-16 080	-16 508	-16 458	-16 458
Toimintakate (sitova)	-13 717	-13 976	-14 450	-14 400	-14 400
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TA	Talousarvio 2015	TS 2016	TS 2017
Nettokustannukset €/asukas	-2030	-2071	-2138	-2130	-2130

Valtuuston hyväksymän hallintosäännön mukaan sivistyslautakunnan toimialaan kuuluvat:

1. päivähoitolain mukainen kunnallinen päivähoito
2. perusopetuslain mukainen esi- ja perusopetus
3. perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta
4. lukiolain mukainen lukiokoulutus
5. ammatillinen koulutus
6. vapaasta sivistystyöstä ja taiteen perusopetuksesta annettujen lakien mukainen koulutus
7. kirjasto- ja tietopalvelut, kulttuuritoiminta, liikuntatoimi ja nuorisotyö
8. koulujen perustaminen ja lakkauttaminen talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaisesti

6.1. Päivähoito

Toiminnan keskeisin sisältö

Lakisääteisen kunnallisen päivähoiton järjestäminen alle kouluikäisille lapsille lapsen omalla äidinkielellä (suomen-, ruotsin- tai saamenkielellä) päiväkotitai perhepäivähoitona.

Maksuttoman esiopetuksen järjestäminen 6-vuotiaille lapsille Saariselän päiväkodissa.

Lakisääteinen lasten kotihoidontuki (Kela) alle 3-vuotiaille lapsille ja sisaruksille sekä Inarin kunnan harkinnanvarainen kotihoidontuen kuntalisä kunnan päättämin ehdoin.

Inarinsaamenkielisen kielipesätoiminnan ostopalvelu (3 kielipesää) ja koltansaamenkielisen kielipesätoiminnan järjestäminen valtionavustusrahoituksella (85 %).

Vuorohoidon (ilta-yö- ja viikonloppuhoito) järjestäminen päiväkodeissa kunnan päättämällä periaatteilla. Yöhoito on keskitetty Ivalo-Saariselkä-alueella Saariselän päiväkotiiin.

Koululaisten loma-aikaisen hoidon järjestäminen 1 luokan oppilaille ja vuorohoidon järjestäminen 1-2 luokan oppilaille kunnan päättämin ehdoin.

1-2 lk. oppilaiden saamenkielisen iltapäivätoiminnan järjestäminen kunnan päättämin ehdoin.

Keskeiset tavoitteet

1. Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelman (vasu) kehittämisen loppuunsaattaminen yhteistyössä päivähoitohenkilöstön kanssa
2. Päivähoidon työntekijöiden työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen kiinnitetään edelleen erityistä huomiota yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työnohjausta järjestetään tarvittaessa esimiehille ja työyhteisöille.
3. Lapset puheeksi- menetelmän käyttö aloitetaan päiväkodeissa. Menetelmän käyttöön järjestetään tarvittaessa lisäkoulutusta ja ohjausta.
4. Kehityskeskustelut toteutetaan joka yksikössä joko yksilö- tai ryhmäkeskusteluna.

Yleisperustelut

Tilastokeskuksen ennusteiden mukaan alle kouluikäisten lasten määrä Inarin kunnassa tulee pysymään lähivuosina lähes ennallaan. Vuonna 2015 arvioidaan kunnallisessa päivähoidossa olevan 230–240 lasta. Päivähoidon tarve vaihtelee vuosittain kunnan eri osissa mm. syntyvyyden ja työllisyyden mukaan.

Ivalon päiväkodin kokonaispaikkaluku/lapsimäärä on kasvanut pohjoissaamenryhmä Nástin ja esikoululaisten osapäiväryhmä Suopursujen myötä. Ivalossa on myös kasvanut erityistä hoitoa ja tukea tarvitsevien lasten päivähoidon tarve. Erityispäivähoito Ivalossa on keskitetty Ivalon päiväkotiin. Erityispäivähoidon järjestämiseksi Ivalon päiväkotiin on tarpeen muuttaa 1 vapautunut lastenhoitajan toimi lastentarhanopettajan toimen sijaista erityislastentarhanopettajan toimeksi. Erityislastentarhanopettajan toimen muutoksen jälkeen Ivalon päiväkodin henkilöstörakenne täyttää päivähoitoasetuksen (21.8.1992/806) mukaiset minimikelpoisuusehdot (lastentarhanopettajien/lastenhoitajien suhdeluku). Tarpeen on myös lisätä Ivalon päiväkotiin 1 määräaikainen ryhmävastustaja.

Heinäkuussa 2014 toimintansa aloittaneen perhepäivähoidon varahoitoryhmä Päivänsinen toimintaa vuokratiloissa jatketaan v. 2015.

Tunnusluvut	2013 TP	2014 TA	Talousarvio 2015	TS 2016	TS 2017
Todelliset hoitopäivät	35855	38000	36000	36000	36000
Lapsia kunnallisessa päivähoidossa 31.12	230	240	230	230	230
joista ostopalvelut lapsia/31.12	25	26	26	26	26
joista vuorohoidossa 31.12	34	40	40	40	40
Lapsia esiopetuksessa 31.12 (2014 alk. vain Saariselän pk)	11	4	4	4	4
Kotihoidon/yksityisen hoidon tuen saajat 31.12	50	78	60	60	60
joista kotih.kuntalisän saajat/Keskiarvo	16	16	16	16	16

6.2 Esi- ja perusopetus

Toiminnan keskeisin sisältö

Perusopetuslain edellyttämää esi- ja perusopetusta annetaan kunnan viidessä koulussa:

1. Inarin koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9
2. Ivalon ala-asteen koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-6, erityisen tuen pienluokka vuosiluokille 0-9
3. Ivalon yläasteen koulu, perusopetuksen vuosiluokat 7-9 ja lisäopetus
4. Sevettijärven koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9
5. Törmäsen koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-6

Esi- ja perusopetuksessa opetuskielinä suomen kielen lisäksi käytetään inarinsaamea, koltansaamea ja pohjoissaamea.

Keskeiset tavoitteet

Opetuksen ensisijaisena tavoitteena on antaa oppilaille riittävät tiedot ja taidot sekä motivaatio jatko-opintoihin ja siten mahdollisuus omien edellytyksiensä mukaisesti ammattiin ja itsenäiseen elämään. Tavoitteena on, että jokainen oppilas saa perusopetuksesta päättötodistuksen ja siirtyy jatko-opintoihin. Jatko-opintoihin siirtymistä seurataan vuosittain.

Opetuksen yhtenä laatukriteerinä on opetusryhmän koko. Tavoitteena on, että valtuuston hyväksymässä koulutuksen kehittämissuunnitelmassa mainittuja opetusryhmien enimmäiskokoja ei saisi ylittää. Toteutuneita ryhmäkokoja seurataan lukuvuosittain. Tämän lisäksi opetuksen laatukriteerinä ovat kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön määrä. Tavoitteena on, että Inarin kunnan esi- ja perusopetuksen työntekijät täyttävät kelpoisuusvaatimukset 100 prosenttisesti.

Työnantaja huolehtii opettajien ja muun henkilökunnan riittävästä täydennys- ja lisäkoulutuksesta. Työnantajan järjestämistä koulutuksista kerätään tietoja vuosittain. Uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön perusopetuksessa 1.8.2016 ja lukiokoulutuksessa oletettavasti 1.8.2017. Opettajille ja koulunkäynninohjaajille järjestetään koulutuksia, jotka tukevat opetussuunnitelmien laadintaa ja niiden käyttöönottoa.

Inarin kunnan kouluissa annettavaa koulutusta ja sen vaikuttavuutta arvioidaan sivistyslautakunnassa hyväksytyn arviointisuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2015 aikana arvioidaan kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Yhteistyön sujuvuutta ja sen riittävyttä arvioivat oppilaiden ja opiskelijoiden huoltajat.

Esi- ja perusopetuksen kouluverkkoon ei tehdä muutoksia vuosina 2015–2017.

Tunnusluvut	2013 TP	2014 TA	2015 TA	TS 2016	TS 2017
Nettokustannukset €/asukas					
Esiopetus (koulut)	-45	-48	-51	-51	-51
Perusopetus	-1030	-1100	-1075	-1067	-1067

6.3 Lukiokoulutus

Toiminnan keskeisin sisältö

Lukio-opiskelu tuottaa opiskelijoille jatko-opintokelpoisuuden korkea-asteen opintoihin. Kotipaikkakunnan oma lukio tukee myös nuorten kasvua ja identiteetin kehittymistä esimerkiksi tarjoamalla mahdollisuuden opiskella inarin-, koltan- ja pohjoissaamen kieliä äidinkielenä. Ivalon lukio tarjoaa yhteistyössä Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa opiskelijoille mahdollisuuden suorittaa lukion oppimäärä, ylioppilastutkinto ja ammatillinen perustutkinto.

Keskeiset tavoitteet

Tavoitteena on laadukas lukiokoulutus, jossa opiskelijat saavat hyvän yleissivistyksen sekä valmiudet jatko-opintoihin. Opettajia kannustetaan ottamaan opetuskäyttöön uusia opetusmenetelmiä, uusia laitteita, verkkotyökaluja sekä sosiaalisen median sovellutuksia. Opettajille tarjotaan koulutusta tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntämisestä opetuksessa. Tavoitteena on kehittää opetuksen laatua sekä valmistautua sähköisiin ylioppilastutkinnon kokeisiin, joihin siirrytään asteittain syksystä 2016 alkaen.

Tunnusluvut	2013 TP	2014 TA	2015 TA	TS 2016	TS 2017
Nettokustannukset €/asukas					
Ivalon lukio	-162	-162	-164	-164	-164

6.4 Vapaa-aikapalvelut

Toiminnan keskeinen sisältö

Kansalaisopisto

Inarin kansalaisopiston tehtävänä on toteuttaa asukkaiden tarpeisiin perustuvaa, kaikkien saatavilla olevaa vapaatavoitteista yleissivistävää koulutusta, joka antaa tilaisuuden itsensä omaehtoiseen kehittämiseen, elinikäiseen oppimiseen, opiskelutaitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä tukee fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Kirjasto

Kirjastopalveluja tarjotaan koko kunnan alueella kahden toimipisteen ja kirjastoauton avulla. Kirjasto on osa Lapin kirjastoverkkoa. Se on aktiivinen kumppani eri toimijoiden kanssa kunnan sisällä. Asiakaslähtöisillä, laadukkailla ja kuntalaisten tarpeita vastaavilla kirjastopalveluilla edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja ennaltaehkäistään tiedollista ja muuta syrjäytymistä.

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoiminnan keskeinen sisältö on monipuolisen kulttuuritarjonnan tuottaminen kaikenikäisille kuntalaisille yleisen hyvinvoinnin lisäämiseksi. Kulttuuritoiminta tukee inarilaisia kulttuurialan harrastajia ja ammattilaisia, tarjoaa kulttuuripalveluita sekä toimii eri kulttuurimuotojen kehittämishankkeissa.

Liikuntatoimi

Liikuntatoimi vastaa yleisistä liikunnan harrastamisen edellytyksistä. Liikuntatoimi järjestää erityisryhmien sekä lasten ja nuorten liikunnanohjausta. Henkilöstö vastaa liikuntatilojen hoidosta, uimavalvonnasta, liikuntatapahtumien järjestämisestä urheiluseurojen kanssa ja liikuntatilojen käytön koordinoinnista.

Nuorisotyö

Nuorisotyö toimii inarilaisten nuorten hyvinvoinnin puolesta käyttäen menetelminä yhteisöllistä nuorisotoimintaa, yksilöllistä tukea sekä moniammatillista ja – yhteisöllistä työtettä. Nuorisotyö toteuttaa etsivää nuorisotyötä ja tukee nuorisovaltuuston toimintaa. Viestintäpaja toimii nuorten työpajana ja nuorisotiedotuksen monipuolisena toimintakeskuksena.

Keskeiset tavoitteet

Kansalaisopisto

Kuntalaisille tarjotaan vuositasolla 6400 tuntia opetusta.

Kirjasto

Tarinoita Inarista: digitaalinen perinnearkisto avataan yleisölle. Määrällisenä tavoitteena on 120 000 kävijää, 120 000 lainaa ja 50 tapahtumaa vuonna 2015.

Kulttuuritoiminta

Vuoden 2015 Inariviikkojen tavoite on 12 000 kävijää ja Elokvateatteri Aslakissa on tavoitteena järjestää 150 näytäntöä vuoden 2015 aikana.

Liikuntatoimi

Kuntalaiset käyttävät liikuntapalveluja vuoden 2015 kahdeksan aktiivisimman toimintakuukauden aikana noin 33 000 käyntikertaa.

Nuorisotyö

Viestintäjärjestelmän toimintaa kehitetään sille hyväksytyin kehittämissuunnitelman pohjalta vuosina 2015–2016. Jatketaan kouluyhteistyötä Inarin koululla sekä Ivalon yläasteen koululla kokeiluna ja saatujen tulosten perusteella päätetään jatkosta vuonna 2016. Moniyhteisölliselle Selvä Peli -verkostolle laaditaan kehittämissuunnitelma ja nuorten paikallisen osallisuudelle luodun järjestelmän toimivuus turvataan. Nuorisotilatoimintaa kehitetään syksyllä 2014 toteutetun asiakaskyselyn pohjalta.

Tunnusluvut	2013 TP	2014 TA	2015 TA	TS 2016	TS 2017
Nettokustannukset €/asukas					
Kansalaisopisto	-66	-62	-64	-64	-64
Kirjasto	-92	-101	-105	-105	-105
Kulttuuritoiminta	-31	-26	-26	-26	-26
Liikuntatoimi	-75	-81	-91	-91	-91
Nuorisotyö	-55	-64	-60	-60	-60

7 Tekninen lautakunta					
	2013 TP (1 000 €)	2014 TA (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TS 2016 (1 000 €)	TS 2017 (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	607	557	566	566	566
Toimintamenot	-2108	-2022	-2120	-2120	-2120
Toimintakate (sitova)	-1501	-1465	-1554	-1554	-1554
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TA	Talousarvio 2015	TS 2016	TS 2017

Sitovat tavoitteet

Nykyisen palvelutason säilyttäminen peruspalveluissa sekä parantaminen matkailua edistävissä kohteissa kuten ulkoilu- ja virkistätymiskohteissa.

Maankäytön suunnittelua kehitetään tavoitteellisemmaksi ja kiinteämmäksi osaksi kunnan strategista suunnittelua.

Saariselän rinnealueen infrastruktuuri otetaan käyttöön kesällä 2015.

Ympäristönhoitoa työllisyystöinä jatketaan edelleen.

Investoinnit:

Saariselän rinnealueen asemakaavan toteuttaminen v. 2014–2016.

Katujen ja katuvalojen saneerausinvestoinnit v. 2014–2016.

Korjausavustusneuvonnan vakiinnuttaminen osaston tehtäväksi.

7.1 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntasuunnittelu
Toiminnan keskeisin sisältö
Hallinto, kaavoitus, mittaus ja kartoitus, maa- ja metsätilat sekä alueiden vuokraus
Keskeiset tavoitteet
Saariselän Kiveliöntien asemakaava valtuuston hyväksyttävänä v. 2015.
Lintumaan teollisuusalueen asemakaavan laajentaminen v. 2013–2016.
Etelärinne II kaavamuuotos valtuuston hyväksyttävänä v. 2015.
Luttorinteen asemakaavan laajennus valtuuston hyväksyttävänä v. 2015.

Yleisperustelut

Kaavoitus

Asemakaavoja saneerataan ja laajennetaan rakennustoiminnan ylläpitämiseksi sekä vetovoimaisten vuokratonttien saamiseksi.

Lintumaan teollisuusalueen asemakaavan mukaiset teollisuustontit ovat loppuneet. Alueen asemakaavan laajentaminen on aloitettu vuonna 2013.

Asemakaavojen laadinta on aloitettu omana työnä v. 2012. Oman kaavoitustyön tehostaminen edellyttää tehtäväjärjestelyjen tekemisen osaston sisällä. Osaston sisäisiin tehtäväjärjestelyihin vaikuttavat myös kunnan kiinteistöjen hallinnan uudelleen järjestely vuoden 2013 alusta lukien. Oman kaavoitustoimen ja kiinteistöjen hallinnan tehtäväjärjestelyt jatkuvat vuonna 2015.

Mittaus ja kartoitus

Maanmittauslaitos on siirtynyt yleiseurooppalaiseen ETRS 89 koordinaattijärjestelmään. Oma suunnittelu ja kartta-aineisto siirretään ETRS 89 koordinaattijärjestelmään tarpeen mukaan.

Alueiden vuokraus

Tonttien saatavuutta ylläpidetään asemakaavoituksella.

7.2 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntarakentaminen

Toiminnan keskeisin sisältö

Kunnallistekniikan rakentaminen ja ylläpito sekä ympäristörakentaminen.

Keskeiset tavoitteet

Katuvalojen saneerausta jatketaan suunnittelukaudella.

Katujen ja yleisien alueiden saneerausta jatketaan suunnittelukaudella määrärahojen puitteissa.

Satamien toimintaa kehitetään omakatteiseksi.

Yksityisteiden kunnossapitoa avustetaan vuosittain.

Yleisperustelut

Kunnallistekniikan rakentaminen ja ylläpito hankitaan ostopalveluina.

Kaikessa ympäristörakentamisessa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ikääntyvän väestön liikunta-mahdollisuuksien kehittäminen.

7.3 Tekninen lautakunta/Rakennusvalvonta

Toiminnan keskeisin sisältö

Lakisääteiset rakennusvalvonnan viranomaispalvelujen tuottaminen kunnan tarpeiden mukaisesti.

Keskeiset tavoitteet

Rakennusvalvonta-ohjelman käytön tehostaminen ja olemassa olevien tietojen vieminen karttaohjelmaan.

Rakennuskannan inventointityötä jatketaan edelleen rakennuslupamenettelyn yhteydessä. Rakennusvalvonnan omakatteisuus tarkistetaan uuden rakennuslupamaksutaksan mukaan. Rakennuslupien käsittelyaika on keskimäärin viisi viikkoa. Kiinteistöpäällikkö-rakennustarkastajan tavoitteellisen työajan osoittaminen rakennusvalvontaan (70 %).

Yleisperustelut

Rakennusvalvonnan toiminta järjestetään ja edelleen kehitetään maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön mukaisesti huomioon ottaen kunnan erityisolosuhteet.

Kiinteistöpäällikön jäätyä eläkkeelle kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpito ja rakentaminen on siirretty ostopalvelusopimuksella Inarin Kiinteistöt Oy:n tehtäväksi. Rakennusvalvonnan palvelun parantamiseksi sekä korjausavustusneuvonnan ja kiinteistöpäällikön tehtävien hoitamiseksi on perustettu uusi kiinteistöpäällikkö-rakennustarkastajan virka. Omistajaohjaus ja Tilapalvelu liikelaitoksen johtajan ja esittelijän tehtävien on arvioitu muodostavan 30 % kiinteistöpäällikkö-rakennustarkastajan työajasta.

7.4 Pelastuslaitos

Toiminnan keskeisin sisältö

Pelastustoiminnan ylläpito kunnan alueella.

Keskeiset tavoitteet

Tunnusluvut	2013 TP	2014 TA	Talousarvio 2015	TS 2016	TS 2017
Talous	2013 TP (1 000 €)	2014 TA (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TS 2016 (1 000 €)	TS 2017 (1 000 €)
Toimintatulot					
Toimintamenot	-677	-690	-709	-709	-709
<i>Toimintakate</i>	-677	-690	-709	-709	-709

Yleisperustelut

Toiminnan järjestää Lapin Pelastuslaitos. Kunta maksaa kuntaosuuden.

Kustannukset on eriytetty teknisen osaston käyttötalousraamista.

V Investoinnit

KUSU 2015 - 2017	2015	2016	2017
INVESTOINTIMENOT			
Peruskunta			
Khall/ Maanhankinta	50 000	50 000	50 000
Khall/Valtuustosalin kalustus	30 000	0	0
Khall/Osakkeet/Nuoriso- ja luontomatkailukeskus	150 000	0	0
Sos.-ja terv.ltk/ Koneet ja laitteet	55 000	15 000	0
Sos- ja Terv.ltk/ Röntgenlaite	300 000	0	0
Sos- ja terv.ltk /Suun terv.h. koneet ja kalusto	50 000	0	32 000
Sivistysltk/Ivalon yläaste/Koneet ja kalusto	60 000	0	0
Sivistysltk/ Kirjasto/Kirjastoauto	0	0	300 000
Sivistysltk/ Ampumarata	50 000	0	0
Tekninen ltk./ Kiinteät rakenteet	500 000	300 000	300 000
Peruskunta yhteensä	1 245 000	365 000	682 000
Kalatalouden kehittämisrahasto			
Inarin kalahalli	175 000	0	0
Partakko-Kotalahden jääasema	50 000	0	0
Kalatalouden kehittämisrahasto yht.	225 000	0	0
Ruokapalvelu-liikelaitos			
Koneet ja kalusto	16 000	10 000	0
Ruokapalvelu-liikelaitos yhteensä	16 000	10 000	0
Tilapalvelu-liikelaitos			
Männikön palvelukoti	15 000	80 000	2 700 000
Inarin vuokratalo	100 000	0	0
Terveyskeskus	255 000	0	0
Pienet hankkeet	10 000	0	0
Ivalon yläaste	116 000	48 000	145 000
Urheilu- ja nuorisotalo	0	70 000	580 000
Ivalon ala-aste	323 000	50 000	0
Toimintakeskus	70 000	0	0
Kunnantalo	80 000	40 000	40 000
Kiinteistöhoito-ohjelma	10 000	0	0
Tilapalvelu-liikelaitos yhteensä	979 000	288 000	3 465 000
Saariselän kehittämisrahasto			
Saariselän rinnealue	328 000	0	0
Saariselän latulumetus	250 000	0	0
Asemakaavan muk. Vaeltajantie	750 000	0	0
Latu Kaunispäälle	350 000	0	0
Saariselän kehittämisrahasto yhteensä	1 678 000	0	0
KOKO KUNTA INV. MENOT YHT.	4 143 000	663 000	4 147 000

RAHOITUSOSUUDET INVEST.	2015	2016	2017
Peruskunta			
Sivistys/ Kirjasto/Kirjastoauto	0	0	-150 000
Peruskunta yht. rahoitusosuudet	0	0	-150 000
Kalatalouden kehittämisrahasto			
Inarin kalahalli	-157 500	0	0
Partakko-Kotalahden jääasema	-45 000	0	0
Kalatalouden kehittämisrahasto yht.	-202 500	0	0
Tilapalvelu-liikelaitos			
Männikön palvelukoti	0	0	-1 080 000
Tilapalvelu-liikelaitos yhteensä	0	0	-1 080 000
KOKO KUNTA RAH.OS. YHT.	-302 500	0	-1 230 000
PYS.VAST. HYÖD. LUOVUTUSTULOT			
Peruskunta			
Khall/ Maanhankinta	-50 000	-50 000	-50 000
Peruskunta luovutustulot yht.	-50 000	-50 000	-50 000
Saariselän kehitysrahasto			
S-selän kehittämisrahasto/ Saariselän rinnealueen maanluovutus	-276 000	-276 000	-276 000
Saariselän kehitysrahasto yhteensä	-276 000	-276 000	-276 000
PYS.VAST. HYÖD. LUOVUTUSTULOT YHT.	-326 000	-326 000	-326 000
KOKO KUNTA INVEST. NETTO	3 614 500	337 000	2 591 000

Kunnanhallituksen investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017
--------------------------------	------	------	------	------	------

Maanhankinta ja -luovutus	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Nettomenot	0	0	0	0	0

TTS Vuodet 2013 - 2017: Maanhankintaan käytetään vain myyntituloja vastaava määrä. TTS Vuodet 2015 - 2017: Maanhankintaan käytetään vain myyntituloja vastaava määrä.

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Inari Oy	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	260 000	0	150 000	0	0
Tulot				0	0
Nettomenot	260 000	0	150 000	0	0

TTS Vuodet 2015 - 2017: Omistajapoliittisessa ohjelmassa päärakennuksen sisäremontti tehdään vuonna 2015 500.000 euron kustannusarviolla. Valtionavustusedellytys on 70 %, joten kuntaosuudeksi jää pääomalinana 150.000 euroa.

Valtuustosalin kalusto	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	0	30 000	0	0
Tulot				0	0
Nettomenot	0	0	30 000	0	0

TTS Vuodet 2015 - 2017: Valtuustosalin äänentoistolaitteiden uusinta 30.000€ (kustannuksia tarkistetaan syksyn 2014 aikana). Selvitetään kunnanhallitukselle tablettitietokoneiden hankintaa ja niiden kokonaiskustannuksia.

Kunnanhallitus yhteensä	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	310 000	50 000	230 000	50 000	50 000
Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Nettomenot	260 000	0	180 000	0	0

Sos- ja terveystk:n investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017

Koneet ja kalusto	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	178 000	68 000	55 000	15 000	0
Tulot					0
Nettomenot	178 000	68 000	55 000	15 000	0

TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 lääkäreiden vastaanottohuoneiden kalusteiden uusiminen 10.000 €, lisäinvestointina Rai-toimintakykymittarin käyttöönottoon 10.000 €, vuodeosaston kalusteiden uusiminen 15.000 € ja laboratorioon verenkuvaa-analysaattori 20.000 €. Vuonna 2016 henkilöauton hankinta kotipalveluhenkilöstön käyttöön 15.000 €.

Röntgenlaite	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	10 000	300 000	0	0
Tulot					0
Nettomenot	0	10 000	300 000	0	0

TTS Vuosi 2014: Lisäinvestointina röntgenin peruskorjauksen suunnitteluun 10.000 €. TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 röntgenlaitteen uusiminen 300.000 €.

Suun terv.huollon koneet ja kalusto	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	78 000	0	50 000	0	32 000
Tulot					0
Nettomenot	78 000	0	50 000	0	32 000

TTS Vuosi 2013: suun terveydenhuollon potilastietojärjestelmän uusiminen 40.000 €. hammashoitolan kaapistojen uusiminen 10.000 €, 28.000€ potilastietojärjestelmään.
TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 hammashoitolan välinehuollon kaluston uusiminen 20.000 € ja hoitokoneen uusiminen 30.000 €. Vuonna 2017 hammashoidon yksikön uusiminen 32.000 €. Vuosi 2018 hammashoidon yksikön uusiminen 32.000 €.

Sos- ja terveystk:n investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	256 000	78 000	405 000	15 000	32 000
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomenot	256 000	78 000	405 000	15 000	32 000

Sivistyslautakunnan investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017
----------------------------------	------	------	------	------	------

Koneet ja kalusto /Ivalon yläaste	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	0	60 000	0	0
Tulot					
Nettomenot	0	0	60 000	0	0

TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 teknisen työn koneet ja laitteet 20.000€ ja mediahuokan varustus 40.000€.

Koneet ja kalusto / kirjasto	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	0	0	0	300 000
Tulot					150 000
Nettomenot	0	0	0	0	150 000

TTS Vuodet 2015 - 2017: Uuden kirjastoauton hankinta. Hankintaan on mahdollista saada valtionosuutta. Hankkeen yhteydessä selvitetään auton palvelujen monikäyttöisyyttä.

Ampumarata	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	0	50 000	0	0
Tulot					
Nettomenot	0	0	50 000	0	0

TTS Vuodet 2015 - 2017: Ampumaradan suunnittelu ja ympäristöluvan hakeminen Ivalon entiselle kaatopaikalle. Budjetti sisältää maastomittaukset ja pohjatutkimukset, aluesuunnittelun, eristerakenteet ja veden keräämisen, melulaskennat ja melusuojaukset, rakenteiden, rakennusten ja katosten suunnittelun ja ympäristölupa-asiakirjat. Suunnitteluun haetaan valtionrahoitusta. Toteutuksen rahoituksesta tehdään selvitykset ja päätökset suunnittelun valmistuttua.

Sivistyslautakunnan investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	0	110 000	0	300 000
Tulot	0	0	0	0	150 000
Nettomenot	0	0	110 000	0	150 000

Teknisen ltk:n investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017
-----------------------------	------	------	------	------	------

Tiet yms. Kiinteät rakenteet	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	300 000	300 000	500 000	300 000	300 000
Tulot					
Nettomenot	300 000	300 000	500 000	300 000	300 000

TTS Vuodet 2013 - 2017: Kaavateiden valituksen uusiminen. Kaavateiden ja yleisten alueiden rakentaminen. TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 määrärahan tasoa nostetaan 200.000 euroa = 500.000 euroa.

Teknisen ltk:n investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	300 000	300 000	500 000	300 000	300 000
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomenot	300 000	300 000	500 000	300 000	300 000

Peruskunnan investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	866 000	428 000	1 245 000	365 000	682 000
Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Nettomenot	816 000	378 000	1 195 000	315 000	482 000

Liikelaistosten ja taseyksiköiden investoinnit

Kalatalousrahaston investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017
---------------------------------	------	------	------	------	------

Inarin kalahallin laitoshyväksyntä	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	70 000	0	175 000	0	0
Tulot	63 000		157 500		
Nettomenot	7 000	0	17 500	0	0

Valtuusto 25.4.2013: Investoinnin edellytys 90%:n EKTR:n tuki. TTS 2015: Inarin kalahallin laitoshyväksyntä.

Partakko - Kotalahden jääasema	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	0	50 000	0	0
Tulot			45 000		
Nettomenot	0	0	5 000	0	0

TTS Vuodet 2015 - 2017: Partakko - Kotalahden jääasemainvestointi.

Kalatalousrahaston investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	70 000	0	225 000	0	0
Tulot	63 000	0	202 500	0	0
Nettomenot	7 000	0	22 500	0	0

Ruokapalvelun investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017
----------------------------	------	------	------	------	------

Kalusto	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	25 000	30 000	16 000	10 000	0
Tulot					
Nettomenot	25 000	30 000	16 000	10 000	0

TTS Vuosi 2013: Ivalon valmistuskeittiön kuljetuskalusto 15.000 euroa. TTS Vuosi 2014: Ivalon ala-asteelle tarjoilulinjastot ja astianpalautuslinja 30.000 euroa. TTS Vuosi 2014: Ivalon ala-asteelle yhdistelmäuuni 10.000 euroa. TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 Ivalon valmistuskeittiön vanhojen (4 kpl) ruoankuljetusvaunujen uusiminen 10.000 € ja esivalmistustilan investoinnit 6.000 €. Vuonna 2016 Lukion tunneliastiapesukone 10.000 €.

Ruokapalvelun investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	25 000	30 000	16 000	10 000	0
Tulot	0	0	0	0	0
Nettomenot	25 000	30 000	16 000	10 000	0

Tilapalvelun investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017
---------------------------	------	------	------	------	------

Männikön palvelukoti	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	1 490 000	0	15 000	80 000	2 700 000
Tulot	511 000				1 080 000
Nettomenot	979 000	0	15 000	80 000	1 620 000

TTS Vuosi 2013: Laajennuksen suunnittelu on toteutettu 2012, ARA:n avustus 511.000 €. TTS Vuodet 2015 - 2017: Palvelukodin ulkoilualueen rakentaminen vuonna 2015 15.000 €. Osastojen peruskorjauksen suunnittelu vuonna 2016 80.000 €. Alustava karkea kustannusarvio peruskorjaukselle on 2,7 miljoonaa euroa. ARA:n erityisryhmien investointiavustus voi olla enintään 40 % kustannuksista eli 1,08 miljoonaa euroa.

Inarin vuokratalo - Ikäihmisten asuntojen suunnittelu	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	0	100 000	0	0
Tulot					
Nettomenot	0	0	100 000	0	0

TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 kunnan toimesta suunnitellaan rivitalo, jossa vuokra-asuntojen lisäksi esteettömiä, ikäihmisille tarkoitettuja vuokra-asuntoja. Inarin Kiinteistöt Oy toteuttaa hankkeen. Asuintalohanketta ja sen ikäihmisasukkaita tuetaan Inarin kirkonkylän ja lähialueen kotihoidolla.

Terveyskeskus	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	68 000	255 000	0	0
Tulot					
Nettomenot	0	68 000	255 000	0	0

TTS Vuosi 2014: Paloilmaisinjärjestelmän päivitys. TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 Poliklinikan, neuvolan ja hammashoitolan paikoitusalueen liikennejärjestelmän muutos 34.000 €, pihavalaistukseen 5 kpl pylväitä yhteensä 21.000 €. Terveyskeskuksen korjausinvestointeja vuonna 2015 yhteensä 200.000 euroa (ohjelma perustellaan syksyn kuluessa).

Pienet hankkeet	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	30 000	0	10 000	0	0
Tulot					
Nettomenot	30 000	0	10 000	0	0

TTS Vuodet 2015 - 2017: Inarin urheilutalon ja Inarin kuntosalin sähkölukitukseen 10.000 €.

Ivalon yläaste	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	49 000	0	116 000	48 000	145 000
Tulot					
Nettomenot	49 000	0	116 000	48 000	145 000

TTS Vuosi 2013: Lämmitysverkoston korjaus-/muutostyö. TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 Teknisen käsityön opetustilojen purunpoistolaitteiston uusiminen 46.000 €, mediaaluokka 30.000 €, yläasteen ja lukion kuulutusjärjestelmän uusiminen 10.000 € ja yläasteen ja lukion piharakentaminen 30.000 €. Vuonna 2016 ulko-ovien ja lukitusjärjestelmän sekä lasiseinien uusiminen 48.000 €. Vuonna 2017 käyttövesijohtojen uusiminen sekä aulatilojen alakattojen osittainen uusiminen 145.000 €.

Urheilu- ja nuorisotalo ja sääsuojahalli	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	0	0	70 000	580 000
Tulot					
Nettomenot	0	0	0	70 000	580 000

Urheilu- ja nuorisotalolla on tehty vuosina 2010 ja 2011 välttämättömät korjaustyöt. TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2016 peruskorjauksen suunnittelu ja peruskorjaus toteutetaan vuonna 2017. Koko rakennuskokonaisuuden peruskorjauksen kustannuksia tarkennetaan syksyn 2014 kuluessa ja investointivarausten määrää vuosille 2017-2018 tarkastellaan uudestaan.

Ivalon ala-aste	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	123 000	323 000	50 000	0
Tulot					
Nettomenot	0	123 000	323 000	50 000	0

TTS Vuosi 2014: Pihan sadevesijärjestelmä. TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuonna 2015 ikkunaremontti 200.000 € ja päärakennuksen tilajärjestelyt 50.000 € sekä polkupyöräkatos 150 pyörälle ja jätekatos 73.000 €. Vuonna 2016 ja oppilaiden jättöalueen liikennejärjestelyt 50.000 €.

Toimintakeskus	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	0	70 000	0	0
Tulot					
Nettomenot	0	0	70 000	0	0

TTS Vuodet 2015 - 2017: Ilmastointiongelmien ja muutostöiden suunnittelua sekä muutostöitä että lämmitysjärjestelmän muutos vuodelle 2015.

Kunnantalo	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	40 000	80 000	40 000	40 000
Tulot					
Nettomenot	0	40 000	80 000	40 000	40 000

TTS Vuodet 2015 - 2017: Kunnantalon sisätilojen peruskorjaukseen osoitetaan vuosille 2015 - 2017 40.000 € per vuosi. Työ tehdään kuntakonsernin omana työnä. Vuodelle 2015 osoitetaan lisäksi kahden invapaikan, auto- ja pyöräkatoksen sekä sadevesijärjestelmän rakentamiseen 40.000 €.

Kiinteistöhoito-ohjelma	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	0	10 000	0	0
Tulot					
Nettomenot	0	0	10 000	0	0

TTS Vuodet 2015 - 2017: Inarin Kiinteistöt Oy:lle hankitaan Tilapalvelu liikelaitosta palveleva kiinteistöhoito-ohjelma vuonna 2015 10.000 €.

Tilapalvelun investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	1 569 000	231 000	979 000	288 000	3 465 000
Tulot	511 000	0	0	0	1 080 000
Nettomenot	1 058 000	231 000	979 000	288 000	2 385 000

Saariselän keh.rahaston investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017

Saariselän rinnealue maanluovutus	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	0	0	0	0
Tulot			276 000	276 000	276 000
Nettomenot	0	0	-276 000	-276 000	-276 000

TTS Vuodet 2015 - 2017: Saariselän kehittämisrahaston taseeseen siirtyvä maaomaisuus 1.380.000 euroa.

Saariselän rinnealue	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	2 000 000	328 000	0	0
Tulot					
Nettomenot	0	2 000 000	328 000	0	0

TTS 2014: Vuoden 2014 aikana aloitettiin rinnealueen kunnallistekniikan rakentaminen. Rinnealueen tieurakaksi solmittiin 2.328.000 euroa. Valtuusto myönsi vuoden 2014 talousarvioon 1.176.000 euron määrärahan rinnealueen asemakaavan toteuttamiseen. Vuodelle 2015 olisi tieurakasta siirtymässä (2.328.000 - 1.176.000) 1.152.000 euroa. **TTS Vuodet 2015 - 2017: Vuodelle 2015 merkitään vuodelta 2014 siirtyvä erä sekä varaus lisä- ja täydennystöihin yhteensä 1.430.00 euroa.**

Saariselän latulumetus	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	0	250 000	0	0
Tulot					
Nettomenot	0	0	250 000	0	0

TTS 2015: Latulumetusjärjestelmän kehittämiseen ja lisärakentamiseen 250 000 euroa.

Asemakaavan muk. Vaeltajantie	2013	2014	2015	2016	2017
Menot			750 000		
Tulot					
Netto			750 000		

Latu Kaunispäälle	2013	2014	2015	2016	2017
Menot			350 000		
Tulot					
Netto			350 000		

Saariselän keh.rahaston investoinnit	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	0	2 000 000	1 678 000	0	0
Tulot	0	0	276 000	276 000	276 000
Nettomenot	0	2 000 000	1 402 000	-276 000	-276 000

Peruskunnan, Liikelaitosten ja taseyksiköiden investoinnit HMK -ohjelma

INVESTOINNIT YHTEENSÄ	2013	2014	2015	2016	2017
Menot	3 525 000	5 345 769	4 143 000	663 000	4 147 000
Tulot	783 000	246 000	533 500	326 000	1 556 000
Nettomenot	2 742 000	5 099 769	3 614 500	337 000	2 591 000
Kumulatiivinen summa 2015 - 2017					6 542 500
Keskimääräiset investoinnit vuosina 2015 - 2017					2 180 833

Investointiohjelmasta on poistettu ne investoinnit, jotka eivät enää jatkuneet vuoden 2014 jälkeen, joten vuosien 2013 ja 2014 luvut taulukossa eivät vastaa näiden vuosien kohdalle merkittyä todellista *investoinnit yhteensä* lukua.

VI Liikelaitokset ja taseyksiköt

Elinkeinot & kehitys Nordica					
Talous	2013 TP (1 000 €)	2014 TA (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TS 2016 (1 000 €)	TS 2017 (1 000 €)
Toimintatulot	1241	1081	1006	1088	1088
Toimintamenot	-1060	-1081	1048	-1088	-1088
Toimintakate	181	0	-42	0	0
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TA	Talousarvio 2015	TS 2016	TS 2017
€ / asukas (6760)	156	160	149	161	161

Valtuuston asettamat erityistavoitteet

1. Yksikkö toteuttaa aktiivisesti valtuuston hyväksymää Inarin kunnan alue- ja elinkeinopoliittista ohjelmaa 2014 – 2016 ja siitä johdettua elinkeinostrategiaa
2. Yksikkö osallistuu uuden EU-ohjelmakauden hankehakuun tavoitellen rahoitusta elinkeinostrategian painopistealueita koskeviin kehittämishankkeisiin
3. Yksikkö valmistelee Golden Geopark of Lapland geoparkin perustamista ja tavoittelee jäsenyyttä Euroopan Geopark verkostossa (EGN) vuodesta 2016 eteenpäin
4. Elinkeinot & kehitys Nordica teki vuoden 2013 tilinpäätöksessä 181 201,65 euron ylijäämän, joka syntyi pääasiassa kunnanhallituksen palvelumaksusta. Vuonna 2015 Elinkeinot & kehitys Nordica voi käyttää budjetoidun alijäämän kattamiseen vuoden 2013 ylijäämää.

Elinkeinot & kehitys Nordica
<p>Toiminnan keskeisin sisältö</p> <p>Eriytetyn taseyksikkö Elinkeinot & kehitys Nordican tehtävänä on hoitaa Inarin kunnan elinkeinotoimea, joka sisältää 6 eri osa-alueita: elinkeino- ja yrityspalvelut, kansainvälisyyspalvelut, koulutuspalvelut, kehittämishanketoiminta, elinkeinopoliittinen edunvalvonta ja muu elinkeinotoimea tukeva toiminta.</p>
<p>Keskeiset tavoitteet</p> <p>Elinkeinot & kehitys Nordican tavoitteena on</p> <p>Kehittää Inarin elinkeinotoimintaa alue- ja elinkeinopoliittisen ohjelman strategisten painopisteiden ja tavoitteiden mukaisesti hyödyntäen toiminnassaan kehittämishankkeita, yhteistyösopimuksia sekä muita yhteistyömuotoja. Tavoitteena on luoda yrityksille ja yrittäjyydelle toimintaympäristö, joka edistää yritysten syntymistä, toimintaa, kasvua sekä kilpailukykyä ja työllisyyttä.</p> <p>Vuoden 2015 investointeihin on varattu 20 000 euroa Lapin Elämystuotanto Oy:n osakeantiin liittyen uuden markkinointi- ja viestintäkonseptin ”House of Lapland” käyttöönottoon.</p>

Elinkeinot & kehitys Nordican tuloslaskelma

Elinkeinot ja kehitys Nordica	TP 2 013	TA 2 014	TA 2 015	MUUTOS %	TA 2 016	TA 2 017
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 139 596	1 066 000	991 000	-7,00	1 073 000	1 073 000
Maksutuotot	100 000	0	0	0,00	0	0
Tuet ja avustukset	1 595	0	0	0,00	0	0
Muut toimintatuotot	0	15 000	15 000	0,00	15 000	15 000
	1 241 191	1 081 000	1 006 000	-6,90	1 088 000	1 088 000
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-208 744	-180 000	-181 726	1,00	-181 726	-181 726
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-34 363	-29 500	-38 516	30,60	-38 516	-38 516
Muut henkilösivukulut	-12 630	-11 300	-14 758	30,60	-14 758	-14 758
Palvelujen ostot	-497 676	-820 100	-634 991	-22,60	-696 991	-696 991
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-12 471	0	-3 000	0,00	-3 000	-3 000
Avustukset	-205 826	0	0	0,00	0	0
Muut toimintakulut	-88 278	-20 100	-133 009	561,70	-153 009	-153 009
	-1 059 989	-1 061 000	-1 006 000	-5,20	-1 088 000	-1 088 000
TOIMINTAKATE	181 202	20 000	0	-100,00	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0,00	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0,00	0	0
VUOSIKATE	181 202	20 000	0	-100,00	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	181 202	20 000	0	-100,00	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ	181 202	20 000	0	-100,00	0	0

Ruokapalvelu liikelaitos					
Yhteensä	2013 TP (1 000 €)	2014 TA (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TS 2016 (1 000 €)	TS 2017 (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	1298	1350	1422	1422	1422
Toimintamenot	-1325	-1382	-1411	-1419	-1393
Toimintakate	-27	-32	11	14	29
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TA	Talousarvio 2015	TS 2016	TS 2017
Ateriamäärät:					
Ivalon alue	275998	292496	275450	275450	275450
Inarin kirkonkylä	49472	53430	57055	57055	57055
Sevettijärvi	5373	6407	7316	7316	7316
Yhteensä	330843	352333	339821	339821	339821

Valtuuston asettamat erityistavoitteet

1. Liikelaitoksen liikevaihto kattaa oman toiminnan ja investoinnit.
2. Liikelaitoksen toiminnan tavoitteena ovat asiakkaiden tarpeet, odotukset ja toiminnan kannattavuus ja laadukkaat sekä tehokkaasti tuotetut ruokapalvelun tuotantoprosessit.
3. Tavoitteiden mittaaminen, arviointi ja tuottavuuden seuranta.

Ruokapalvelu liikelaitos
Toiminnan keskeisin sisältö
Ruokapalvelu liikelaitos tuottaa ateria- ja cateringpalveluja kuntakonsernin sisällä kunnan eri hallintokunnille ja kunnan osakeyhtiöille sekä henkilöstöruokailuun. Ruokapalvelun liikevaihdosta 94 % muodostuu kuntakonsernin sisäisestä myynnistä.
Keskeiset tavoitteet
Tavoitteena on ravitsemissuosituksen mukaisesti valmistettujen sekä laadukkaiden ja asiakkaiden tarvetta vastaavien ateriapalvelujen tuottaminen sekä oman toiminnan kehittäminen. Asiakastyytyväisyyttä arvioidaan vuosittain toteutettavilla eri asiakasryhmille kohdennetuilla asiakaskyselyillä sekä asiakaspalautteella. Ravitsemissuosituksen toteutumista seurataan ruokatuotannon ohjausjärjestelmällä. Ruokatuotannon ohjausjärjestelmän hyödyntäminen ruokapalvelu liikelaitoksen päivittäisessä toiminnassa, tavoitteena on kustannuksellisesti sekä ajallisesti hallittu toiminta.
Sitova tavoite
Ivalon yläasteen koulun ja lukion ruokailut yhdistetään vuonna 2015.
Yleisperustelut
Ruokapalvelu on aloittanut liikelaitoksena vuoden 2007 alusta.

Sivistysosasto sekä sosiaali- ja terveysosasto ovat ateriapalveluiden suurimmat ostajat. Osastojen ostot nousivat edellisvuoteen verrattuna, koska Ruokapalvelu liikelaitoksen ateriahinnat nousivat. Ulkoisia asiakkaita ovat mm. kunnan henkilökunta (ateriamaksut), kunnan osakeyhtiöt sekä kuntayhtymä. Henkilöstökustannukset ovat suurin menoerä n. 46.6 %, vähennystä edellisvuoteen – 066 %. Henkilöstömäärä on 16,33 henkilötyövuotta Elintarvikekustannusten osuus kokonaiskustannuksista on n. 30,7 %.

Ruokapalvelu liikelaitoksen tuloslaskelma

INARIN KUNTA/Ruokapalvelu	TP 2 013	TA 2 014	TA 2 015	MUUTOS %	TA 2 016	TA 2 017
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 294 259	1 346 968	1 419 165	5,40	1 419 165	1 419 165
Tuet ja avustukset	4 618	3 060	3 000	-2,00	3 000	3 000
Muut toimintatuotot	5	0	0	0,00	0	0
	1 298 883	1 350 028	1 422 165	5,30	1 422 165	1 422 165
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-494 842	-517 157	-522 666	1,10	-522 666	-522 666
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-83 196	-87 436	-88 397	1,10	-88 397	-88 397
Muut henkilösivukulut	-29 551	-32 321	-32 673	1,10	-32 673	-32 673
Palvelujen ostot	-163 512	-161 651	-169 086	4,60	-169 446	-169 446
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-473 073	-468 043	-484 590	3,50	-484 590	-484 590
Muut toimintakulut	-81 798	-81 527	-73 916	-9,30	-73 916	-73 916
	-1 325 972	-1 348 135	-1 371 328	1,70	-1 371 688	-1 371 688
TOIMINTAKATE	-27 089	1 893	50 837	2 585,50	50 477	50 477
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	40	0	0	0,00	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0,00	0	0
VUOSIKATE	-27 049	1 893	50 837	2 585,50	50 477	50 477
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-32 348	-34 747	-40 235	15,80	-37 078	-21 904
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	-59 397	-32 854	10 602		13 399	28 573

Ruokapalvelu liikelaitoksen rahoituslaskelma

INARIN KUNTA/Ruokapalvelu	TP 2 013	TA 2 014	TA 2 015	MUUTOS %	TA 2 016	TA 2 017
RAHOITUSLASKELMA						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	-27 049	1 893	50 837	2 585,50	50 477	50 477
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-19 229	-52 000	-16 000	-69,20	-10 000	0
Toiminnan ja invest. rahavirta	-46 278	-50 107	34 837		40 477	50 477
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos	-2 811	0	0	0,00	0	0
Korottomien velkojen muutos	-23 876	0	0	0,00	0	0
Rahoituksen rahavirta	-26 687	0	0	0,00	0	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	-72 965	-50 107	34 837		40 477	50 477
RAHAVAROJEN MUUTOS	72 965	0	0	0,00	0	0

Tilapalvelu liikelaitos					
Yhteensä	2013 TP (1 000 €)	2014 TA (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TS 2016 (1 000 €)	TS 2017 (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	3361	3396	3573	3523	3523
Toimintamenot	-2471	-2416	-2715	-2665	-2665
Toimintakate	890	979	857	857	857
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TA	Talousarvio 2015	TS 2016	TS 2017
Yhteensä					

Sitovat tavoitteet

Kunnanvaltuuston asettamat tavoitteet

1. Liikelaitoksen liikevaihto kattaa oman toiminnan ja investoinnit
2. Liikelaitos painottaa kiinteistönhoidon kehittämistä asiakkaiden tarpeiden mukaisesti
3. Liikelaitos pyrkii edelleen realisoimaan epätarkoituksenmukaisia tiloja

Liikelaitos voi käyttää ylijäämästään enintään 30 000 euroa pieniin alle 10 000 euron korjaustöihin. Yli 10 000 euron hankkeet on käsiteltävä ja päätettävä erikseen investointiohjelmassa.

Tilapalvelu liikelaitos
Toiminnan keskeisin sisältö Vuokrata hallintokuntien toimintojen tarpeisiin soveltuvia kohtuuhintaisia toimitiloja.
Keskeiset tavoitteet Inarin kunnan säästötavoitteiden ja henkilöstöjärjestelyn aiheuttama toimintaympäristön muutos on ajettu sisään tilapalvelun toimintaan vuosina 2013–2014. Kiinteistöpäällikkö-rakennustarkastaja valvoo ja ohjaa Inarin Kiinteistöt Oy:n ja Tilapalvelu liikelaitoksen välisen palvelusopimuksen toteuttamista.

Yleisperustelut

Tilapalvelu on aloittanut liikelaitoksena vuoden 2007 alusta.

Tilapalvelun henkilöstö siirtyi vuoden 2013 alussa Inari Kiinteistöt Oy:lle, lukuun ottamatta kiinteistöpäällikköä, joka jää Tilapalveluun. Kiinteistöpäällikön tehtävien hoitamiseksi on perustettu kiinteistöpäällikkö-rakennustarkastajan päävirka. Kiinteistöpäällikön tehtävien osuudeksi on arvioitu 30 %.

Tilapalvelu liikelaitos hankkii kiinteistönhoito-, laitoshuolto- ja kunnossapitotyöt ja muut asiantuntija- sekä rakennuttamispalvelut kuntakonserniin kuuluvalta Inarin Kiinteistöt Oy:ltä.

Peruskunnalle vuokrattujen tilojen vuokriin sisältyvät energian, veden, jätehuollon sekä rakennusten ja alueiden kunnossapidon lisäksi laitoshuolto mitoituksen mukaan, kiinteistönhoito- ja talonmiespalvelut sopimuksen mukaan sekä pääomakustannukset.

Tilapalvelu liikelaitoksen tuloslaskelma

INARIN KUNTA/Tilapalvelu	TP 2 013	TA 2 014	TA 2 015	MUUTOS %	TA 2 016	TA 2 017
TULOS LASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	124 423	39 377	38 700	-1,70	38 700	38 700
Tuet ja avustukset	180	510	0	-100,00	0	0
Muut toimintatuotot	3 236 848	3 355 802	3 534 552	5,30	3 484 552	3 484 552
	3 361 450	3 395 689	3 573 252	5,20	3 523 252	3 523 252
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-41 445	-22 024	-15 000	-31,90	-15 000	-15 000
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-9 362	-4 000	-2 600	-35,00	-2 600	-2 600
Muut henkilösivukulut	167	-1 200	-930	-22,50	-930	-930
Palvelujen ostot	-1 445 436	-1 353 090	-1 650 200	22,00	-1 600 200	-1 600 200
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-936 984	-1 001 161	-1 009 245	0,80	-1 009 245	-1 009 245
Muut toimintakulut	-38 492	-34 750	-37 450	7,80	-37 450	-37 450
	-2 471 552	-2 416 225	-2 715 425	12,40	-2 665 425	-2 665 425
TOIMINTAKATE	889 897	979 464	857 827	-12,40	857 827	857 827
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	20 101	20 000	10 000	-50,00	10 000	10 000
Muut rahoitustuotot	1 092	0	0	0,00	0	0
Korkokulut	-200 337	-210 000	-150 000	-28,60	-170 000	-170 000
Muut rahoituskulut	-1 143	0	0	0,00	0	0
VUOSIKATE	709 610	789 464	717 827	-9,10	697 827	697 827
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-625 509	-740 000	-690 000	-6,80	-743 000	-730 000
Satunnaiset erät						
Satunnaiset kulut	-15 957	0	0	0,00	0	0
TILIKAUDEN TULOS	68 144	49 464	27 827	-43,70	-45 173	-32 173
Varausten lis.(-)tai väh.(+)	35 900	0	0	0,00	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	104 044	49 464	27 827	-43,70	-45 173	-32 173

Tilapalvelu liikelaitoksen rahoituslaskelma

INARIN KUNTA/Tilapalvelu	TP 2 013	TA 2 014	TA 2 015	MUUTOS %	TA 2 016	TA 2 017
RAHOITUSLASKELMA						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	709 610	789 464	717 827	-9,10	697 827	697 827
Satunnaiset erät	-15 957	0	0	0,00	0	0
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-1 514 875	-273 869	-979 000	257,50	-288 000	-3 465 000
Rah.osuudet invest.menoihin	511 486	0	0	0,00	0	1 080 000
Pysyv.vast.hyödykk.luovutustul	18 150	0	0	0,00	0	0
Toiminnan ja invest. rahavirta	-291 586	515 596	-261 173	-150,70	409 827	-1 687 173
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0,00	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	3 853	280 806	185 450	-34,00	185 450	185 450
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik.lainojen lisäys	949 000	0	800 000	0,00	0	2 205 000
Pitkäaik.lainojen vähennys	-879 209	-732 436	-732 300	0,00	-812 300	-812 300
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos	-7 145	0	0	0,00	0	0
Korottomien velkojen muutos	258 630	0	0	0,00	0	0
Rahoituksen rahavirta	325 129	-451 630	253 150	-156,10	-626 850	1 578 150
RAHAVAROJEN MUUTOS	33 543	63 966	-8 023	-112,50	-217 023	-109 023
RAHAVAROJEN MUUTOS	-33 543	0	0	0,00	0	0

Kalatalouden kehittämisrahasto					
	2013 TP (1 000 €)	2014 TA (1 000 €)	Talousarvio 2015 (1 000 €)	TS 2016 (1 000 €)	TS 2017 (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	190	217	219	219	219
Toimintamenot	-246	-328	-333	-333	-333
Toimintakate	-56	-111	-114	-114	-114
Tunnusluvut	2013 TP	2014 TA	Talousarvio 2015	TS 2016	TS 2017
kpl/Jäähileasemia	5	5	5	5	5

Kalatalouden kehittämisrahasto
<p>Toiminnan keskeisin sisältö</p> <p>Rahaston tehtävä on Inarin kunnan ja maa- ja metsätalousministeriön välisen sopimuksen mukaisesti kehittää alueen kalataloutta ja vesistöjen muuta käyttöä. Rahasto huolehtii käytettävissä olevien varojensa rajoissa kalankäsittelytilojen ja jäähileasemien ylläpidosta ja kehittämisestä, kalanpoikasten istutuksiin sekä tutkimus- ja kehittämishankkeisiin. Rahasto saa tuottoa sijoitetusta 4,3 milj. euron pääomasta. Kalanviljelylaitokseen on sijoitettu varoja n. 1,9 milj. euroa. Laitos on edelleen vuokrattu RKTL:lle 20 vuodeksi ja vuokra 8 %:n pääomasta. Inergia Oy:lle on lainattu n. 1,2 milj. euroa Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden oston (korko 5,2 %), loput 0,9 milj. euroa on sijoitettava.</p>
<p>Keskeiset tavoitteet</p> <p>Rahaston keskeisenä tavoitteena on huolehtia rahaston varojen tuotolla kunnan ja valtion (MMM) 16.12.2008 allekirjoitetun sopimuksen toteuttamisesta ja toissijaisesti Inarin kalatalouden kehittämisestä ja hoidosta. Rahaston menot sopeutetaan tuloihin.</p> <p>Rahaston eriytystavoitteet</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kalatalouden kehittämisvarat on eriytetty kunnan varoista. Osa varoista on sijoitettu Inarin kalanviljelylaitokseen ja lainattu Inergia Oy:lle Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden oston. Muutoin sijoitettujen varojen hoito on kilpailutettu. Tavoitteena on saada sijoitetuille varoille vähintään viiden prosentin tuotto 2. Kalatalouden kehittäminen rahoitetaan rahaston varoilla ja niistä saatavilla tuotoilla 3. Rahaston toiminta sopeutetaan käytettävissä oleviin varoihin ja niistä saataviin tuottoihin 4. Rahaston käytännön tehtävät toteutetaan kunnan omana työnä

Kalatalouden kehittämisrahaston tuloslaskelma

	TP	TA	TA	MUUTOS	TA	TA
KALATALOUDEN	2 013	2 014	2 015	%	2 016	2 017
KEHITTÄMISRAHASTO						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Maksutuotot	21 686	19 380	19 709	1,70	19 709	19 709
Tuet ja avustukset	0	27 000	26 858	-0,50	26 858	26 858
Muut toimintatuotot	167 875	170 340	172 160	1,10	172 160	172 160
	189 561	216 720	218 727	0,90	218 727	218 727
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-12 660	-10 658	-10 775	1,10	-10 775	-10 775
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 992	-1 726	-1 745	1,10	-1 745	-1 745
Muut henkilösivukulut	-832	-711	-719	1,10	-719	-719
Palvelujen ostot	-78 472	-118 377	-120 389	1,70	-120 389	-120 389
Aineet,tarvikkeet, tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-150 562	-187 415	-190 602	1,70	-190 602	-190 602
Muut toimintakulut	-1 038	-8 702	-8 849	1,70	-8 849	-8 849
	-245 555	-327 589	-333 079	1,70	-333 079	-333 079
TOIMINTAKATE	-55 994	-110 869	-114 352	3,10	-114 352	-114 352
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	63 366	112 800	72 800	-35,50	72 800	72 800
Muut rahoitustuotot	98 561	0	50 000	0,00	50 000	50 000
Muut rahoituskulut	-16	-1 000	-1 000	0,00	-1 000	-1 000
VUOSIKATE	105 917	931	7 448	700,00	7 448	7 448
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-73 791	-74 000	-74 600	0,80	-78 619	-78 453
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	32 126	-73 069	-67 152	-8,10	-71 171	-71 005
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)	-32 126	73 069	67 152	-8,10	71 171	71 005
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	0,00	0	0

Kalatalouden kehittämisrahaston rahoituslaskelma

	TP	TA	TA	MUUTOS	TA	TA
	2 013	2 014	2 015	%	2 016	2 017
KALATALOUDEN KEHITTÄMISRAHASTO						
RAHOITUSLASKELMA						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	105 917	931	7 448	700,00	7 448	7 448
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-13 274	-227 500	-225 000	-1,10	0	0
Rah.osuudet invest.menoihin	11 947	204 750	202 500	-1,10	0	0
Pysyv.vast.hyödykk.luovutustul	0	0	0	0,00	0	0
Toiminnan ja invest. rahavirta	104 590	-21 819	-15 052	-31,00	7 448	7 448
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0,00	0	0
Lainakannan muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos	-356 128	0	0	0,00	0	0
Korottomien velkojen muutos	375 051	0	0	0,00	0	0
Rahoituksen rahavirta	18 923	0	0	0,00	0	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	123 513	-21 819	-15 052	-31,00	7 448	7 448
RAHAVAROJEN MUUTOS	-123 513	0	0	0,00	0	0

Saariselän kehittämisrahasto

	2013 TP (1000 €)	2014 TA (1000 €)	2015 TS (1000 €)	2016 TS (1000 €)	2017 TS (1000 €)
Talous					
Toimintatulot		0	1219	1219	1219
Toimintamenot		-50	-175	-20	-20
<i>Toimintakate</i>		-50	1044	1199	1199

Valtuuston erityistavoitteet

Saariselän kehittämisrahasto toteuttaa Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välillä 29.11.2011 allekirjoitettua sopimusta sopimuksen 6 kohdan 6 momentin mukaisesti: ”Kiinteistökehityksen aikaansaamat nettotuotot tämän sopimuksen tarkoittamalla alueella kunta ja kunnan omistama rinneyhtiö sitoutuvat käyttämään Saariselän laskettelu- ja hiihto-olosuhteiden sekä Saariselän kehittämiseen.” Inarin kunta ja Laatumaa ovat myöhemmin sopineet rinneyhtiön myyntimenettelystä, jonka yhteydessä sopimusteksti toteutuu.

Inarin kunta ja Laatumaa ovat vuosien kuluessa tehneet useita maankäyttösopimuksia. Vuotuisessa tilinpäätöksessä on tehty solmituista sopimuksista yhteenveto. Sopimusten yhteisarvo vuoden 2013 lopussa oli 9 165 818 euroa. Sopimuksissa seuraavia tulevien vuosien rakentamisvastuita vuoden 2013 lopussa oli 1 283 741 euroa. Sopimuskannassa tulevien vuosien saatavakirjauksia (1.853.740 €) ja tulevien vuosien korkotuottokirjauksia (470.000 €) on yhteensä 2.323.740 euroa. Sopimusvastuut siirretään vuoden 2015 alusta Saariselän kehittämisrahastoon kunnanhallituksen alaisuudesta sellaisena kuin vuoden 2014 lopussa sopimuskanta oikeuksineen ja velvoitteineen tulevat olemaan.

Vuoden 2015 aikana Saariselän kehittämisrahaston sääntöä muutetaan laajempaa toimintaa ja vastuuta Saariselästä huomioiden.

Saariselän investointistrategia on talousarvion ohessa.

Rahaston vuoden 2015 talousarvioon varataan 15 000 euron määräraha ostopalveluihin Ski Saariselkä Oy:ltä pulkkamäen ylläpidosta talvikaudella 2014-2015.

Rahaston toiminnan keskeisin sisältö

Toiminnan sisältö on määritelty valtuuston 27.3.2014 hyväksymässä säännössä:

”Rahaston tarkoituksena on Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välisen sopimuksen 29.11.2011 kohdan 6 mukaisesti, että kiinteistökehityksen aikaansaamat nettotuotot kunta sitoutuu käyttämään Saariselän laskettelu- ja hiihto-olosuhteiden sekä Saariselän kehittämiseen.

Rahaston tarkoituksena on vastata ensi vaiheessa Saariselän rinnealueen asemakaavan kunnallistekniikan toteutuksen rahoituksesta.”

Tulevien vuosien toiminnan sisältönä ovat laajemmin Saariselän alueen yleiskaavan ja erityisesti rinne-alueen ja keskustan asemakaavoitusten toteuttamiset sellaisena kuin valtuusto on 10.11.2011 hyväksynyt Saariselän yleiskaavan.

Saariselän kehittämisrahaston tuloslaskelma

SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHASTO TULOSLASKELMA	TP 2 013	TA 2 014	TA 2 015	MUUTOS %	TA 2 016	TA 2 017
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	0	0	204 000	0,00	204 000	204 000
Muut toimintatuotot	0	0	1 015 000	0,00	1 015 000	1 015 000
	0	0	1 219 000	0,00	1 219 000	1 219 000
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	0	-50 000	-175 000	250,00	-20 000	-20 000
Aineet,tarvikkeet, tavarat	0	-50 000	-175 000	250,00	-20 000	-20 000
TOIMINTAKATE	0	-50 000	1 044 000	-2 188,00	1 199 000	1 199 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkokulut	0	0	-63 600	0,00	-97 800	-97 800
VUOSIKATE	0	-50 000	980 400	-2 060,80	1 101 200	1 101 200
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	0	0	-397 500	0,00	-589 575	-501 139
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	0	-50 000	582 900	-1 265,80	511 625	600 061
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ	0	-50 000	582 900	-1 265,80	511 625	600 061

Saariselän kehittämisrahaston rahoituslaskelma

SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHASTO	TP	TA	TA	MUUTOS	TA	TA
	2 013	2 014	2 015	%	2 016	2 017
RAHOITUSLASKELMA						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	0	-50 000	980 400	-2 060,80	1 101 200	1 101 200
Investointien rahavirta						
Investointimenot	0	-2 650 000	-1 678 000	-36,70	0	0
Pysyv.vast.hyödykk.luovutustul	0	0	276 000	0,00	276 000	276 000
Toiminnan ja invest. rahavirta	0	-2 700 000	-421 600	-84,40	1 377 200	1 377 200
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik.lainojen lisäys	0	1 826 000	1 680 000	-8,00	0	0
Pitkäaik.lainojen vähennys	0	0	-120 000	0,00	-290 000	-290 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	700 000	-500 000	-171,40	-200 000	0
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Rahoituksen rahavirta	0	2 526 000	1 060 000	-58,00	-490 000	-290 000
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	-174 000	638 400	-466,90	887 200	1 087 200

Saariselän investointistrategia

Saariselän solmittujen sopimusten tuotto-odotus:

Myyntituotto ilman alennuksia:

Inarin kunnan tontit	3.520.000 € - 1.297.000 € =	2.223.000 €
Tulevien vuosien saatavakirjaukset		774.580 €
Laatumaan korvaukset 2015-2018, sopimus 8.4.2011		1.597.600 €
Laatumaan tontit		2.175.000 €
	Yhteensä	6.770.180 €
(Saariselkä Oy:n tontit		1.297.000 €)

Sovitut investoinnit:

	menot	toteutus
Keskustan alue	1.283.741 €	2018→
-Revontulentie		
-Kiirunatie		
-Honkapolku		
Rinnealueen kadut	2.328.000 €	2014-2015
Rinnealueen katujen päällystys	541.880 €	2018
Laanilan alikulku	650.000 €	2014
Lumetusjärjestelmän tehostaminen	250.000 €	2015
yhteensä:	<u>5.053.621 €</u>	
jäljellä	1.716.559 €	

Asemakaavan mukaiset investoinnit:

Vaeltajantien (Alarinteentie) alaosa	750.000 €	2015
Kullanhuuhtojantien siirto	150.000 €	2018→
Kullanhuuhtojantien latusillan siirto	350.000 €	2018→
Ensilumenladun siirto	60.000 €	2018→
<u>Latu Kaunispäälle alikulku kpl</u>	<u>350.000 €</u>	2015
yhteensä:	<u>1.660.000 €</u>	
jäljellä	56.559 €	

VII Henkilöstöohjelma

Kunnan palveluksessa on ensi vuonna 406,7 vakinaista henkilöä. Kunnan henkilöstön kokonaismäärässä ei tapahdu merkittävää muutosta, jos kunnan toiminnan rakenteet eivät muutu. Henkilöstön määrä nousee suunnittelu-kaudella hieman eli 1.3:lla.

Henkilöstön määrä kasvaa sosiaali- ja terveystoimessa ja vähenee eniten sivistystoimessa. Sosiaali- ja terveystoimen valtakunnalliset uudistukset vaikuttavat kunnan henkilöstöön merkittävästi.

Henkilöstön määrän ja kustannusten hallinta on tärkeää. Henkilöstökulut ovat yli 50 % kunnan toimintakuluista.